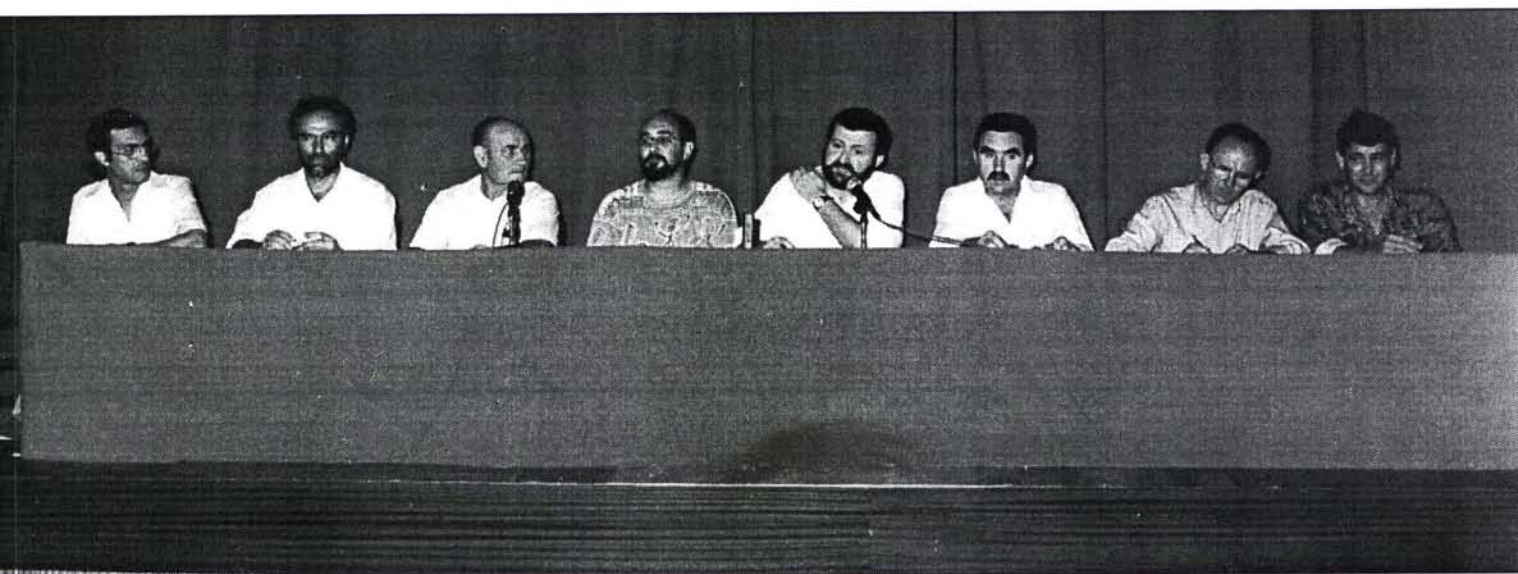
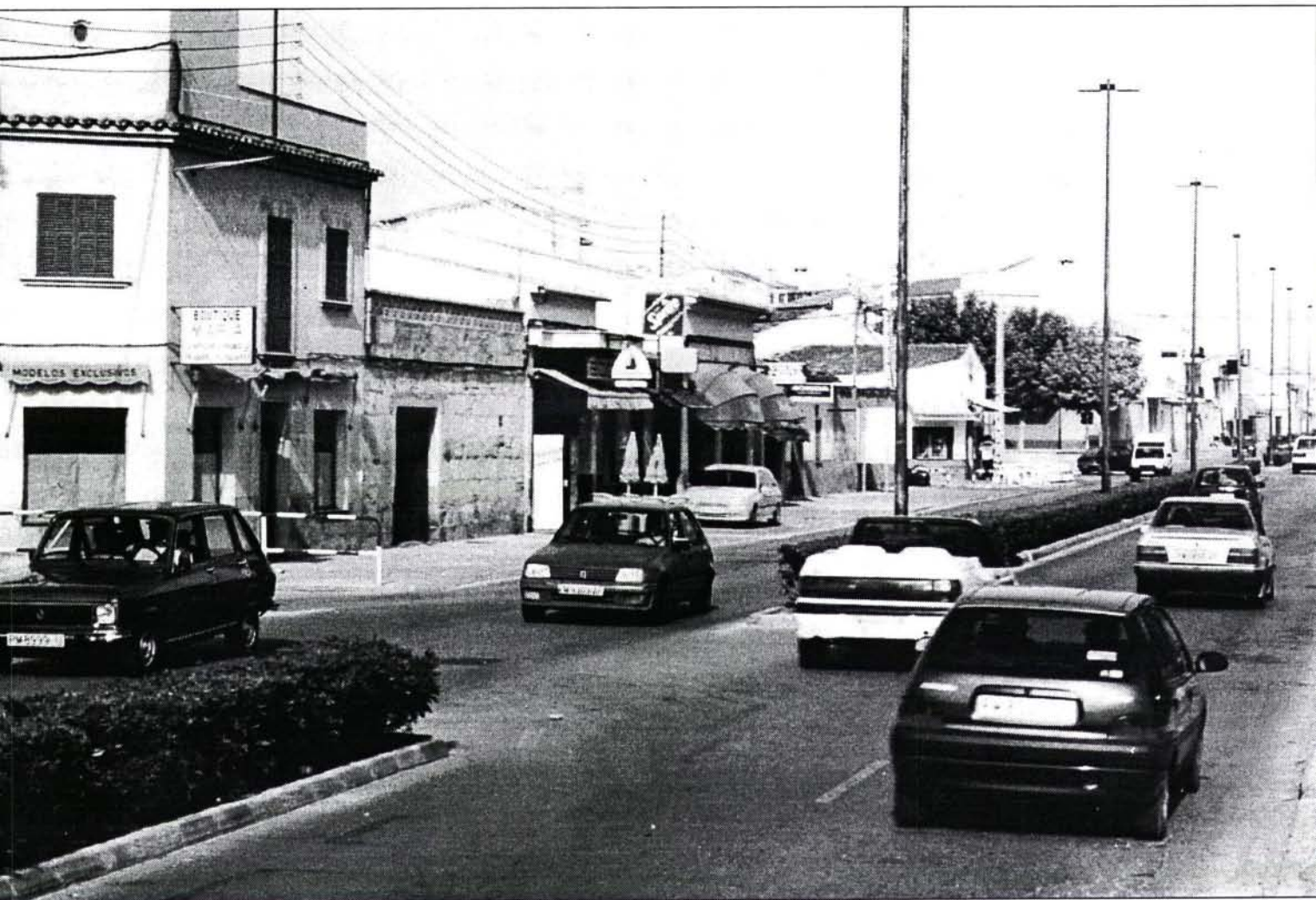

LLUCMAJOR

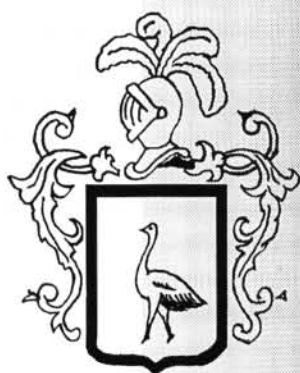
de pinte en ample

LLUCMAJOR NO VOL L'AUTOPISTA

100 cl.

25% vol.

XARO P
d'en

CORI

F. Vidal

Elaborado por Destilerias F. Vidal Catany, S.L. - C. San Francisco, s/n.

LLUCMAJOR (MALLORCA)

Emb. 1696 - PM Reg. Ind. 7/5497 - Elaborado en España

N.R.S.I. 30.3182/PM

EDITA

Obra Cultural Balear de Lluçmajor

INFORMACIÓ I PUBLICITAT

C/. Bisbe Taixequet, 105 (Lluçmajor)

DIRIGEIX

Catalina Font

COL·LABOREN

Sebastià Alzamora	Ignasi Barceló
Miquel Barceló	Miquel Bezares
Lucia Caldés	Celso Calviño
Francina Capellà	Miquel Cardell
Sebastià Cardell	Joan Clar
Antònia Font	Bartomeu Font
Joana Font	Catalina Garau
Maties Garcies	Miquel Janer
Franc Jaume	Joan Jaume
Coloma Julià	Benet Llompart
Antoni Llompart	Jaume Manresa
Llorenç Mascaró	Antoni Monserrat
Apol·lònia M. Monserrat	Joan Monserrat
Francisca Mut	Guillem Oliver
Jaume Oliver	Margalida Palou
Bartomeu Prohens	Nanda Ramon
Sebastià Rubí	Josep Sacarès
Jaume Salvà	Miquel Sbert
Tomeu Sbert	Catalina Serra
Joan Socies	Arnau Tomàs
Gabriel Thomàs	Antoni Vadell
Jeroni Tomàs	Francesc Verdera
Bàrbara Verdera	

IMPRIMEIX

TIRRENA, S.A.

TEL: 55 52 12

C/ Pintor Joan Gris, nº 2
MANACOR

El pensament de la Revista s'expressa
només a través de l'Editorial

Editorial

L'educació com a prioritat

En diverses ocasions al llarg de la seva trajectòria i de forma quasi insistent, aquesta revista ha reivindicat l'atenció política i econòmica envers l'educació com una de les prioritats més clares i indiscutibles d'una gestió pública encertada.

Altra vegada i davant el clam general per un institut a S'Arenal que ha provocat ja repetides mobilitzacions socials i possiblement en provoqui més, cal reiterar les mateixes valoracions i defensar els mateixos principis.

L'educació no sols té unes dimensions culturals òbvies, que tothom admet (si més no, a nivell teòric, que es tenguí una coherència amb això ja és una altra història), sinó que també li són pròpies la dimensió política i la dimensió econòmica.

La dimensió política ens recorda la transcendència de l'educació per a la maduresa dels ciutadans -vella convicció des de la Revolució Francesa i de tot el pensament liberal dels segles XVIII i XIX i dels plantejaments més progressistes dels nostres dies-, de tal forma que una educació de qualitat a l'edat primera fonamenta una edat adulta millor, més conscient, més lliure i més responsable, tant a nivell personal com col·lectiu. Es pensava i es pensa que els ciutadans han d'estar ben informats i ben formats per exercir els seus drets i els seus deures.

La dimensió econòmica ens situa davant la relació entre educació i sistema econòmic. L'analfabetisme era un obstacle per al procés d'industrialització i per això, entre d'altres raons, justificà l'aparició dels sistemes educatius formals i l'obligatorietat de l'ensenyament primari. En els nostres dies, entre la industrialització i la postindustrialització, una economia basada en el coneixement i en la informació deixa més palesa aquesta relació i exigeix revisar el llistó de l'analfabetisme. Què és un analfabet avui? Què serà un analfabet demà? Podrà el sistema econòmic seguir funcionant i adaptant-se als nous escenaris sense els recursos humans suficientment preparats?

Sens dubte, la creació d'un Institut d'Educació Secundària a S'Arenal, a més de constituir la resposta a una clara necessitat d'avui -l'obligatorietat escolar arriba als setze anys-, deixaria ben clara una perspectiva de futur i una política educativa i social preocupada pels propers decennis. Segons la dita clàssica, la creació d'un centre escolar és una pedra angular en la construcció de l'edifici social del futur d'un poble.

L'institut de S'Arenal, ara. La valoració de l'educació com a fet cultural, polític i econòmic, amb la major intensitat possible. Lluçmajor, com a ciutat educativa, el somni que s'ha de fer realitat. ♦

Plenari de l'Ajuntament (26-V-97)

Aprovats els pressuposts del 97

Arnau Tomàs

- Al plenari ordinari mensual celebrat el propassat dilluns dia 26, i com era d'esperar, l'equip de govern municipal va aprovar la liquidació del pressupost de l'any 1996 i el del present, 1997. I, com s'esperava també, l'oposició del PSOE i del PSM va votar en contra, alhora que va quedar la incògnita del vot de l'independent Morales, que no va assistir a la convocatòria.

Com ja s'havia anunciat, el pressupost d'enguany preveu uns ingressos de 2.317 milions i unes despeses de 1.860, el total pressupostat és inferior a l'any 1996, però s'augmenta el capítol d'inversions a realitzar, que puja a 275 milions. El regidor responsable d'Hisenda, Lluç Tomàs, en detallar-lo, va dir que se sentia "enormement satisfet" perquè, segons ell, s'està aconseguint la reducció del dèficit, i que la situació financiera comença a millorar.

Altrament, l'oposició va opinar tot el contrari. Antoni Garcies va explicar que continuen amb el mateix endeutament, de 2.600 milions, que en confeccionar el pressupost s'han equivocat en tot, els ingressos tornen a estar "inflats" perquè hom preveu uns cobraments que no s'efectuaran. Antoni Llompart, per part del PSM, va parlar en termes

semblants i va aduir que els pressuposts són pobres, mal confeccionats, inoperants i que no resolen els problemes del municipi.

Finalment, Ll. Tomàs va rebatre els arguments de l'oposició tot afirmant que el pressupost d'enguany no està "inflat" sinó que és realista, que els deutes es redueixen constantment i el prestigi financer del Consistori és òptim, perquè "tenim recursos suficients per endeutar-nos encara més".

Mocions

Se'n va aprovar una d'ASI, en relació a la possibilitat legal d'utilitzar els Col·legis Públics per part dels partits polítics.

Rebutjada la moció del PSOE sobre la millora dels camins rurals i una altra, del PSM sobre la tramitació dels permisos d'armes.

Altres acords

- Modificació del conveni subscrit amb l'associació de "Son Conill", per a la protecció d'animals, amb una subvenció de 1.500 pta.

- Amb el vot en contra del PSM-PSOE fou ratificat el decret de batlia en el qual es nomena advocat i procurador, per al contenciós en contra del ciutadà Baltasar Ramon.

- Aprovació definitiva dels estatuts del Patronat del "Molí d'en Gaspar".

- Dissolució de l'entitat de son Verí Nou.

- Aprovació provisional del pla Parcial de Tollerie.

- Amb el vot en contra del PSM-PSOE, es va acordar d'acceptar la proposta del promotor de la urbanització de Tollerie sobre la cessió de l'aprofitament mitjà. L'oposició va dir que s'havien d'acceptar els terrenys corresponents. ♦

El pressupost municipal d'enguany serà de 2.317 milions

A. Tomàs

- El batle de Lluçmajor, Gaspar Oliver, juntament amb el Tinent de batle delegat d'Hisenda, Lluç Tomàs, va convocar una reunió davant els mitjans de comunicació per tal d'informar sobre el pressupost d'aquest any, 1997, i que foren presentats per a l'aprovació al plenari del passat dilluns dia 26 de maig, els ingressos del qual sumen la quantitat de 2.317 milions de pessetes.

G. Oliver va explicar que el càlcul d'aquests ingressos és tan rigorós com fiable, perquè s'ajusta als obtinguts a l'exercici del 96, tot i sabent que es produïen nous cobraments. I, pel que fa a les despeses, es xifren en 1.860 milions, "amb la qual cosa aquest pressupost podria tancar-se amb 457 milions de superàvit, necessaris per eixugar el dèficit acumulat en exercicis anteriors i sanejar definitivament l'economia de l'Ajuntament.

Ampliant la valoració d'aquests pressupost, Oliver va dir que en comparació a l'anterior, s'absorbeix el dèficit acumulat i, malgrat això, augmenta en 132 milions el capítol d'inversions, que puja a 275 milions, i es retalla en 46 la despesa corrent.

Boutique

Tracte especial als Il·lucmajorers

C/. Impremta, nº 1 - (Pas d'en Quint)
Tel (971) 72 40 98 - 07001 Palma de Mallorca

COSMETICA

PERFUMERIA

REGALS

ROBA INTERIOR

*Infants, home i dona
Cursos de Brodats Artesans*

C/. Major, 101 - Tel. 12 01 34 - Lluçmajor

Inversions

En detallar el capítol d'inversions, el batle va explicar que van encaminades prioritàriament a reduir el capítol de despeses, i va esmentar aquestes:

- 18 milions per a nova il·luminació de carrers en què s'ubica la Fira, i amb això s'evita una despesa de tres milions i mig en reforç d'enllumenat.

- Una partida per a l'adquisició de nous vehicles per a la Policia i Brigada, i amb això es redueixen despeses de reparacions.

- Obres de reforma a l'edifici de l'escorxador, per instal·lar la Policia Municipal, amb l'estalvi de dos lloguers mensuals.

- Reforma de la Casa Consistorial, que inclou canvi d'instal·lació elèctrica.

- Dins del Pla Mirall, s'ampliaran voravies, se sembraran arbres i s'instal·laran fanals als carrers de s'Arenal i de la Plaça, per una suma de 140 milions de pessetes.

- Instal·lacions esportives per una valor de 25 milions.

- Hom va demanar si en aquest pressupost figura alguna partida per a la compra del solar o solars corresponents per a la construcció del tan desitjat centre de Secundària, Gaspar Oliver va contestar que no, però com que hi ha una opció concertada de compra, aquesta es realitzaria tan prest com es rebiga del MEC notícies concretes sobre la data d'instrucció i pressupost destinada a tal objectiu. ♦

L'Ajuntament de Llucmajor invertirà vint milions a les Badies

- L'Ajuntament de Llucmajor ha decidit adjudicar les obres per a la construcció d'una piscina infantil al Polisportiu de Badia Blava, per un muntant de 3.200.000 ptas. El projecte inclou una piscina de sis metres de llarg per 4 d'ample, amb una profunditat que oscil·larà entre els 30 i els 50 centímetres, equipada amb la corresponent depuradora i una terrassa solàrium que envoltarà la piscina esmentada.

El Consistori llucmajorer també va preveure inicialment la possibilitat de tancar amb una barrera la rampa d'entrada amb què compta la piscina d'adults, i així quedaria en zona per al bany dels més petits.

Dues pistes de tennis i un frontó

Dins d'aquest mateix projecte l'Ajuntament ha considerat prioritària la construcció de dues noves pistes de tennis i una de frontó al Polisportiu de les Badies. La dotació d'aquesta partida és de 4.500.000 ptas. Val a dir que aquestes noves instal·lacions seran dotades d'il·luminació artificial per tal que la gent les pugi emprar de nit.

Remodelació dels vestuaris

Els vestuaris de l'esmentat polisportiu també gaudiran reformes com la dotació d'escalfadors de gas, seguint les normes de seguretat establertes i l'habilitació d'unes noves cambres de bany independents. Totes aquestes obres hauran d'estar acabades abans de l'inici de l'estiu, amb un pressupost global de prop de vint milions de pessetes. ♦

Tolo Sbert pregoner de s'Estanyol

El pregó de les Festes de Sant Pere que cada any organitza el Club Nàutic Estanyol, serà el dissabte 21 d'aquest mes de juny, a partir de les 8 del capvespre.

Serà pregoner d'enguany Bartomeu Sbert Nicolau, president de l'Associació de Joves Empresaris de Balears, ex-director general d'Ordenació Turística del Govern Balear i, actualment director del complex Aquacity de Llucmajor. Parlarà sobre el tema "Oci, i qualitat de vida".

Presentarà al pregoner l'escriptor Josep Melià i Pericàs. ♦

S'ha acabat el curs de Tall i Confecció

Un any més s'ha acabat el curs de Tall i Confecció.

Per a totes nosaltres ha estat una experiència molt profitosa ja que com en altres anys hem adquirit uns coneixements dels quals, és segur, en treurem molt de profit.

Donam les gràcies a la Regidora de Cultura i a l'Ajuntament per haver subvencionat aquest mòdul i li demanem que per al proper curs ho tenguí una altra vegada present i que el començament sigui amb més puntualitat que el d'enguany, cosa que segons les seves previsions serà possible.

Aprofitam aquestes retxes per comunicar a la gent l'existència d'aquest curset i animar els possibles interessats a què s'hi apuntin abans del mes d'octubre.

Les alumnes de Tall i Confecció. ♦

Col·lecció Estiu 97

Llistes de Comunions

Pl. Espanya, 39 - Telf. 12 10 00 - 07620 LLUCMAJOR (Mallorca)

Sa Llibreria del carrer de la Font s'ha afegit a l'animada primavera cultural que ha viscut la vila, a iniciativa de distints col·lectius, entitats i empreses, organitzant un acte de presentació de tres novetats de l'editora binissalemera Di7: **Arquitectura**

d'absències, un llibre de poemes de Manuel Claudi Santos, que presentà el també poeta Antoni Figuera, **El (meu) testament literari** del conegut escriptor Antoni Serra, que presentà el periodista Josep Rosselló, director de la revista Llegir, però per poders,

ja que no hi va poder ser i Joana Artigues va llegir la seva presentació, i **Los papeles de Jaime de Villena y otros cuentos**, de Jorge Martí, que presentà el crític i director literari de Di7 Jeroni Salom.

A l'acte hi assistiren també els autors dels tres llibres.

Di7 és una empresa dedicada al disseny que mantén des de fa uns anys una interessant línia editorial, que ha conseguit situar prou bé al difícil mercat del llibre, de manera que un quaranta per cent de les seves vendes són ja al mercat català. Fa poc la col·lecció Zitzània, a la qual pertanyen dos dels llibres presentats a Lluçmajor ha estat nominada al premi Laus de disseny, el més important d'aquesta especialitat que es concedeix a l'àmbit espanyol.

Sa Llibreria s'estrenava així en aquest tipus d'activitats de promoció de la lectura. Enhorabona i que no sigui la darrera vegada. ♦

6

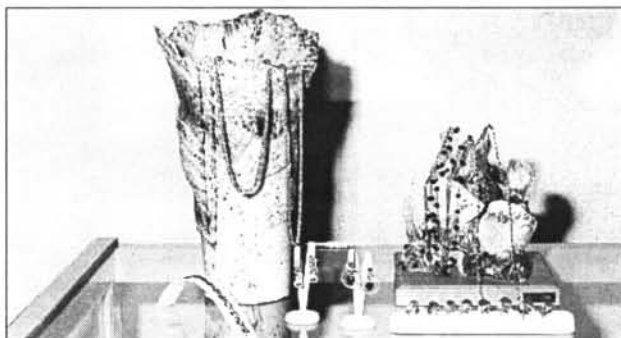
JOIERIA I RELLOTGERIA

ESPECIAL COMUNIONS

*Recordau els nostres
millors preus
i les nostres ofertes*

Plaça Espanya, n. 24 - Tel: 66 16 02 (Lluçmajor)
C/. Ramon Llull, 42 - Tel. 54 19 65 (Sa Pobla)

Presentat un nou volum de les

Edicions de Pinte en ample

- El dia 30 de maig, a la Sala capítular de l'Ajuntament llucmajorer, tengué lloc la presentació del llibre "A l'entorn de Llucmajor. Estudis i Comentaris (I)", cinquena aportació al món de les publicacions de les EDICIONS DE PINTE EN AMPLE, iniciativa editorial que, molt propera a la nostra revista, va veure la llum ara fa set anys.

El llibre, una miscel·lània de treballs i articles diversos d'autors diferents, va ser presentat per la professora de la UIB i doctora en Història, Maria Barceló, que és responsable també del pròleg.

En la seva intervenció, la professora Barceló, glossà els diferents continguts del llibre i els valors que suposa com a aportació al millor coneixement de la nostra realitat cultural.

El llibre, editat amb el suport municipal, conté, endemés del pròleg, textos de J. Servera i A. Rodríguez, J. Oliver, A. Vidal, D. Contestí, S. Car-

dell, M. Monserrat, J. Ralio i J. Sarcà i de M. Sbert que tracten temes tan diversos com la geomorfologia de s'Estalella, aspectes històrics llucmajorers de naturalesa i intenció diferents i qüestions de cultura o poesia populars. En la línia d'altres volums d'aquesta col·lecció, suposa una contribució digna a la tasca investigadora i divulgadora de la nostra contrada.

Miquel Sbert, per la seva part, es referí a la trajectòria de les EDICIONS DE PINTE EN AMPLE i a les perspectives de futur de la iniciativa.

Esperem que aquesta no sigui la darrera aportació de les EDICIONS en la seva tasca de promoció cultural.

Enhorabona! ♦

SEMAR

Indústries Semar, s.a

C/. Tomàs Moserrat, 6 - 8
Tel. 66 01 57 - Fax: 66 29 01 (LLUCMAJOR)

DISTRIBUCIONES

La Sirena, S.A.

- Embolits
- Cuixols
- Formatges

Avda. Carles V, s/n Tel. 66 23 11 (Llucmajor)

expert

ELÈCTRICA

Calafat

Sens dubte te convencerà

**INSTAL·LACIONS - SERVEI TÈCNIC - ELECTRODOMÈSTICS
OBJECTES DE REGAL - CLUB DE VIDEO**

C/. Sa Fira, 3 - Tel. 66 19 01 (Llucmajor)

C/. Nou, 85 - Tel. 65 28 36 (Campos)

Concert de la Banda de Música

El passat dia 23 de Maig, la Banda de Música va oferir al Teatre Recreatiu, el primer concert de temporada.

Com de costum aquest primer concert sol estar compost per temes de reposició i qualcun d'estrena. Es co-

mença la primera part amb un pasdoble: **Entre Rosales** compost per A. Pellicer, músic-professor de la Banda Municipal de Palma, i a continuació es va interpretar **Benamor** del mestre Lluna; per continuar amb aquesta primera part es va tocar un petit fragment del **Cor de Peregrins de TANNHÄUSER** d'en Wagner i es va acabar aquesta part amb una **Fantasia de la sarsuela KATIUSKA** d'en P. Sorozábal.

El preludi de **EL ANILLO DE HIERRO**, d'en P. M. Marqués, encetà la segona part d'aquest concert; per continuar amb una adaptació, del director de la Banda Vicenç Castellano, titolat **SUITE BALEAR**, sobre temes d'Eivissa, Menorca i Mallorca. L'estrena

d'aquest concert fou un espiritual negre, compost per cor i orquestra d'en P. Yoder, titulat: **SPIRITUAL RHAPSODY**; tema bastant ben lograt, però es va notar un poc la manca d'assaig. Quedarà perfecte pel concert de Santa Cànida. I per acabar, es va oferir el Fox.-bugui de A. Razaf i J. Garland, que popularitzà el gran G. Miller: **EN FORMA**.

Enhorabona al Director de la Banda: Vicenç Castellano i als músics components, per l'esforç que estan fent per oferir nous temes i millorar la qualitat musical.

Cal recordar que el proper dissabte dia 7 de Juny en el mateix Teatre, la Banda Simfònica de la Federació de Bandes de Música, oferirà un concert de música d'autors mallorquins, entre ells tres són de Lluçmajor- Mestre Joan Xamena, Tòfol Barros i Miquel Janer-

Aquesta Banda està formada per músics de totes les Bandes de Mallorca. Bastants músics de la nostra Banda formen part d'aquesta agrupació.

Fins el primer dissabte de Juny si Déu vol. ♦

8

Foto
Elar

Reportatges 36 anys al
Fotos carnet, etc. seu servei

C/. Nou, 8 - Tel. 66 06 32 (Lluçmajor)

CLINICA DENTAL

Dr. Ll. Galmés Ferrer

HORARI:

Dilluns, dimecres i divendres (9 a 14)

Dimarts (9 a 13 i 17 a 19). Dijous (9 a 13)

Divendres horabaixa (16'30 a 20h)

Carrer Major, 77 - Tel. 66 20 17 - LLUCMAJOR

SPORTS

ca'n salom

Sabates

GUANTITOS

Infantil i juvenil

(Talles 18-40)

C/. Músic Joan Xamena, 12 • Tel. 66 14 84 • (Lluçmajor)

A decorative floral frame with intricate scrollwork and leaf patterns, surrounding the text.

Ballet

Escola de Dansa

Teatre Recreatiu

Dimarts, 17 de juny de 1997 a les 20.30 h.

S'Arenal

Novetats a l'Associació d'Hotelers

Tomeu Sbert (text i foto)

- Aquest mes de juny acaba el mandat presidencial de Josep Oliver Mari, després de vuit anys en el càrrec, com a màxim responsable de l'Associació d'Hotelers s'Arenal-Platja de Palma-Can Pastilla. J. Oliver ha manifestat que no es presentarà a la reelecció. D'altra banda, és el president de la CAEB. Ha sonat el rumor que podria optar a la presidència de la Càmera de Comerç però ell ho ha desmentit. També es diu que podria ser candidat a un important càrrec polític a les properes eleccions.

J. Oliver va ser el pregoner de les festes populars de s'Arenal l'any passat per Sant Cristòfol; engunay s'edita el pregó i serà repartit gratuïtament el mes de juliol.

La tasca d'Oliver ha estat, a temporades, un poc qüestionada però globalment creim que positiva i bona. És una de les persones amb més anys de dedicació al món del turisme; va començar a fer feina de nin a l'antiga pensió "Brisas", inaugurada el 1942, quan encara s'Arenal no coneixia gratacels ni el turisme com ara. Oliver, amb els anys, va anar ascendint i avui és propietari de diversos establiments dedicats a l'hosteleria. La primitiva pensió "Brisas" comptava amb 14 habitacions i els somiers es trobaven assentats sobre peces de marès de "gruix de rei o d'emperador"; el seu promotor fou Nofre Moyà, oncle de Josep Oliver.

A l'associació d'Hotelers va substituir Bartomeu Xamena, aquest 12 anys al front del càrrec presidencial. També en fou president Josep Forteza-Rei,

quan també n'era gerent. Com a gerents, successivament, han exercit el càrrec Alfons Dfáz, Bartomeu Sbert, Ramon Codina i Bartomeu Martí, entre algun altre de forma temporal. Però ara ningú no sap, i si ho saben es duu d'amagat, qui serà el nou president. Pere Canals, Miquel Vidal, són dues persones que compten, però ells diuen que no. Si no sortís cap candidat, J. Oliver continuaria interinament al càrrec.

Pel.lícula

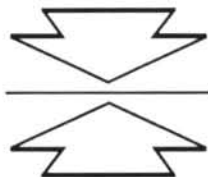
Durant els dies 28 i 29 de maig, part de platja llucmajorera de s'Arenal ha esdevingut plató d'una pel.lícula. Una productora alemanya va filmar seqüències a les aigües i també damunt l'arena, ja bastant nodrida de turistes. Muntaren una paradeta, on rodaven escenes. Molta gent que formava part del rodatge, amb guardians especials per no deixar acostar la gent i els artistes i director (vestit tot de negre) va disfrutar més (creim nosaltres) de les delícies de la platja que no de la tasca. Ja veurem, més endavant, quin

Un grup dels Quintos-54 engunay al dinar de companyonia al Santuari de Gràcia.

**CENTRE RECONeixEMENT
MÈDIC - PSICOLÒGIC**

Antoni Isern Oliver

METGE OCULISTA

Dra. Núria Busquets

(EQUIP CLINICA JUANEDA)

**CERTIFICATS MÈDICS
PER AL PERMÍS DE
CONDUIR I D'ARMES**

**OBERT ELS DILLUNS
de 17 a 19'30 hs.**

**C/ Antoni Garcias 1-A
Tel. 66 22 82 (Llucmajor)**

**CITA PREVIA
Tel. 66 22 82 - 28 94 58**

tipus de pel·lícula ens mostraran aquesta gent.

Director de cor i orquestra

Viu a s'Arenal i ha nascut a Lluçmajor, és el polifacètic Jaume Oliver i Maura, autor de les "Memòries", tan recents. Ara, en Jaume, dia 1 de juny a Inca, va presentar el cor i orquestra de la trobada de "Gent Gran en marxa", del qual és el director.

Notícies breus

- La UD Arenal va perdre per 1-0 el primer partit de la lligueta d'ascens a III Nacional, dins el camp d'Eivissa.

- Pere Borràs, Bernat Vicens i Miquel A. Joan foren al pòdium de la IX Challenge Ciclista organitzada pel CC Arenal.

- Els Quintos del 54, com cada any, es reuniren en un dinar d'amistat al santuari de Gràcia.

- La temporada turística, repetim, serà de les més bones d'aquests darrers anys. És veritat que hi ha més competència, però també més professionalitat.

- Tornam a recordar que hi haurà homenatge als trencadors de marès, una gent treballadora que va fundar el llogaret de s'Arenal.

- Us oferim uns versos que hem tengut el gust de compondre, pensant en aquest esdeveniment i que varen ser recitats al "VIII Recital poètic d'Es pont de ses set boques" per Antònia Salvà Sastre:

Als trencadors de marès

Als trencadors de marès
S'Arenal guarda una estima,
record sutilment després.
Ells no vingueren pel clima
i, de turisme, res de res...

Foren ells els fundadors,
juntament amb pescadors,
de s'Arenal, temps enrrera.
De la mar i sa pradera
esforçats treballadors.

Diuen de la història vella,
conten de la vida aquella,
així es guanyaven les sopes.
Ja que festes i fer copes

mai ompliren la cistella.
Ara, a la seva memòria,
per a honor i per a glòria,
amb el major agraïment,
posant fites a la història,
es vol fer-hi un monument.

Monument als trencadors,
premiant-los les suors
d'aquella feixuga feina.
Amb un record per cada eina,
cines per ells, les millors.

Escodra, llaunes, tallant,
es mai, tascons, per envant...
Més, la madona, resolta,
donant volta, i altre volta
al molí, peces pujant.

¡Ai! Dolces terres rebudes,
dins Mallorca, mig perdudes,
embruixades d'un encís.
Avui són esdevingudes
dins el món, un paradís.

¡S'Arenal, bell S'Arenal!
El de la platja encantada,
com ample estora nupcial.
Cada dia, un ideal.
Cada estiu, com una albada.

Passà aquella etapa antiga
de praderes i garriga
i, sorgí una indústria d'or.
Finestra grata i amiga
a tot el món, de bon cor.

Si unim la vella virtut
a les hores del present
serà un obrar noblement.
¡Es faci ja el monument
que el se tenen merescut! ♦

Tomeu Sbert

CARNISSERIA □ XARCUTERIA

ZANOQUERA
GARCÍAS

Plaça Espanya, 62 - Tel. 66 13 02 • LLUCMAJOR (Mallorca)

CONSTRUCCIONS

LAMPINO, S. L.

Especialistes en reestructuració
de cases antigues

C/. Nord, 9 - Tels.: 66 04 88 - 66 17 61 - 66 08 38

Empresaris i Comerciants de Lluçmajor encapçalen la protesta contra l'autopista

Constitueixen una plataforma amb l'objectiu d'impedir la construcció de la nova via de comunicació.

12

Francesc Verdera

Fotos: C. Julià

Unes dues-centes persones acudiren a la convocatòria de l'Associació d'Empresaris i Comerciants de Lluçmajor per posar en marxa una plataforma contra l'autopista de Llevant. La taula rodona va registrar una unanimitat total, amb els resultats de tota una sèrie d'iniciatives encaminades a manifestar l'oposició a la futura via de comunicació.

Empresaris, entitats ciutadanes, G.O.B., Unió de Pagesos i partits polítics mostraren la seva preocupació per la decisió del Govern de construir l'autopista Palma-Manacor pel Migjorn i Llevant de Mallorca. Els empresaris criticaren un projecte que "deixa al marge la ciutat"; els foravilers per la pèrdua de terreny agrícola ("es menjarà més de 600 quarterades") mentre que per al geògraf Antoni Artigues, l'autopista "talla el territori com una ganivetada".

El president de l'Associació d'Empresaris i Comerciants de Lluçmajor, Guillem Garcías, va manifestar, a la taula rodona celebrada al teatre Recreatiu, el rebuig de l'entitat a la construcció de la futura autopista i va criticar el secretisme que el Go-

vern Balear i també el batle de Lluçmajor mantenen en torn al projecte i concretament sobre el traçat definitiu de la nova via de comunicació que travessarà el terme municipal lluçmajorer.

En el mateix sentit, es va pronunciar el vicepresident, Pau Salvà; va assegurar que l'autopista "no afavoreix" Lluçmajor i que si la ciutat, en el seu aspecte socioeconòmic és "mig morta", l'autopista suposarà la seva execució definitiva. Pau Salvà es va mostrar partidari de millorar el trànsit de la Ronda Migjorn, especialment amb semàfors més efectius que, a més de reduir la velocitat dels vehicles, proporcionen un màxim de seguretat per als vianants.

El geògraf de la U.I.B., Antoni Artigues, va assegurar que l'objectiu de l'autopista no és més que el d'enllaçar l'aeroport de Son Sant Joan (punt de la massiva arribada de turistes) amb el litoral de Migjorn i Llevant.

Per a Artigues, una autopista és una infraestructura viària agressiva per al medi ambient que té "un punt de sortida i un destí d'arribada i deixa aïllades les localitats intermèdies".

Segons el responsable del G.O.B., Miquel Angel March, el Govern Ba-

lear ha decidit la construcció de l'autopista sense consultar els municipis afectats (la majoria han manifestat la seva oposició al projecte). A més va denunciar l'actitud prepotent del conseller Joan Verger per despreciar els ciutadans afectats i repetir, una i altra vegada, que "malgrat les firmes en contra i les protestes, farem l'autopista".

La postura contra l'autopista, dels foravilers va quedar de manifest amb les paraules del representant de la Unió de Pagesos; Biel Mas va assegurar que el projecte "se menjarà més de 600 quarterades" i a més dividirà en dos, com un mur d'asfalt, a més d'una finca, s'obligarà el seu propietari a recórrer més de 20 km si desitja accedir al segon tros del seu terreny. Biel Mas va criticar també el sistema de pagament de les expropiacions: "Si expropiem ara, ja ho cobraran els nostres fills".

El terme lluçmajorer és el primer afectat pel projecte, ja que s'iniciarà amb el desdoblament de la carretera que uneix S'Arenal i Lluçmajor. Aquestes obres i les del projecte de la variant de Lluçmajor suposen l'inici de l'autopista de Manacor. ♦

Quatre mots

Miquel Clar, President de l'Associació de gasolineres

Coloma Julià

- Quina funció té un president de l'Associació de gasolineres?

- La de coordinar totes les propostes i acords de l'Associació. Com a tot col·lectiu intentem unir forces i posar-nos d'acord per anar a negociar amb hisenda, amb les petrolieres, amb la Conselleria d'Indústria o amb el Govern.

L'Associació fa més de vint anys que existeix i quasi totes les gasolineres estan associades. Fa deu anys que jo sóc el president, en representació de CEPSA (Companya espanyola de petroli) i els dos vice-presidents representen BP (British Petroli) i REPSOL (l'hereva de Campsa). Són les tres petrolieres que operen a les Illes Balears des que es va desmonopolitzar Campsa.

- És cert que la benzina és més cara aquí que a la península?

- A la península hi ha quinze petrolieres i hi ha més competència, el motiu és perquè és més fàcil transportar la benzina. En realitat només és més barata a la zona del Mediterrani, on hi ha refineries a Tarragona, a Castelló i prop de Cadis.

En aquests moments ja hem aconseguit que es rebaixàs el preu del gas-oil, però com a Associació també negociem que es redueixi el preu de la benzina, les taxes dels vaixells que la transporten, l'emmagatzement als tanques de distribució CLH (Companyia Logística d'Hidrocarburs) i l'import del Govern relacionat amb el medi ambient i que és l'única comunitat autònoma que es paga.

- Què va passar amb els transportistes i l'augment del gas-oil?

- Els transportistes volien una disminució del preu dels carburants i per part del Govern Central havia de sortir un decret on se'ls prometia que farien una espècie de gasolineres només per als transportistes. Això anava molt bé als transportistes però no al

gremi de benzineres a nivell estatal, perquè ens perjudicava molt. Ràpidament férem una comissió perquè aquest decret d'urgència passàs a ser ordinari; mentrestant anàrem parlant amb els consellers d'Indústria i els

presidents de totes les Comunitats Autònomes, els férem entendre que anaven malament i pareix que s'ha suavitzat un poc aquest decret i que no serà tant com pareixia.

Per altra banda s'ha reduït el preu de les taxes i el gas-oil ha baixat sis o set pessetes. Els transportistes han aconseguit més del que volien.

- Com afecta el tema de l'autopista a les gasolineres actuals?

- Cada vegada que es fa una carretera nova significa un càstig molt fort per a les gasolineres, perquè es redueix molt la venda quan hi ha poca circulació.

Anteriorment no es compliren les promeses del Govern Balear sobre la possibilitat que les gasolineres afectades es traslladassin al lloc més convenient, sempre dins la normativa legal.

Ara des de l'Associació intentem que es duguí a terme aquesta proposta anterior, perquè l'autopista nova Palma-Manacor ja és un fet i això afectarà sis o set gasolineres. Els empresaris d'aquest gremi manejan molts de doblers, però el tant per cent que ens queda no és tan gros com el que la gent es pensa. ♦

13

EURO - IDIOMAS

Llucmajor

*Aprèn idiomes amb grups molt
petits amb professors amb experiència
natis i llicenciats*

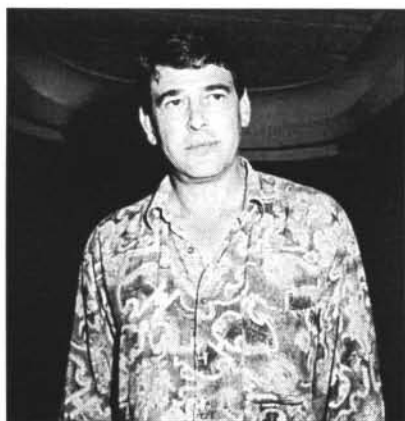

Acadèmia d'Idiomes
Carrer Rei Jaume II, 48 • Llucmajor • Tel. 66 11 33

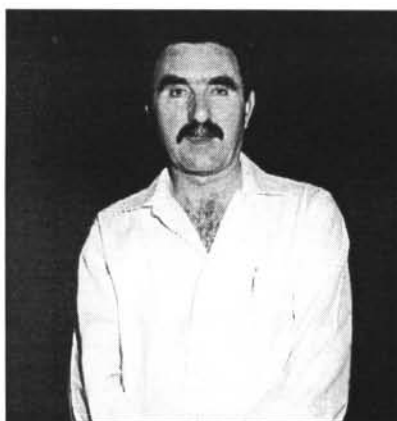
Enquesta

**Estau d'acord amb
la construcció de
la nova autopista?**

Vicenç Ballester
"ES TORN"

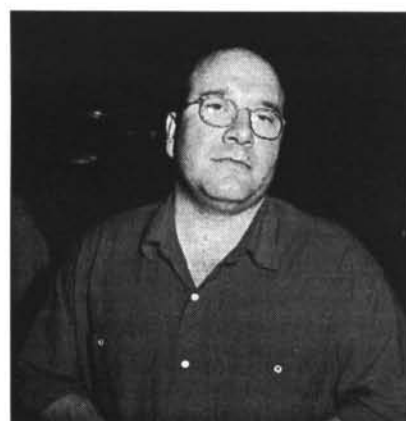
14 - Jo consider que a Mallorca no necessitam autopistes que passin dins foravila, i Lluçmajor no necessita que li llevin la mica de pas que té de gent. És evident que això afectaria tots els comerços, com ha afectat els de Santa Maria i els de Consell. ♦

Guillem Garcias
*President de Comerciants
i Empresaris de Lluçmajor
(ACELL)*

- Creim que no, com és natural som un grup que miram des del punt de vista econòmic, però sempre pensam en el benefici de la comunitat.

Que passi una autopista a la dreta o a l'esquerra de Lluçmajor significa tancar-nos les portes a molts de comerços. ♦

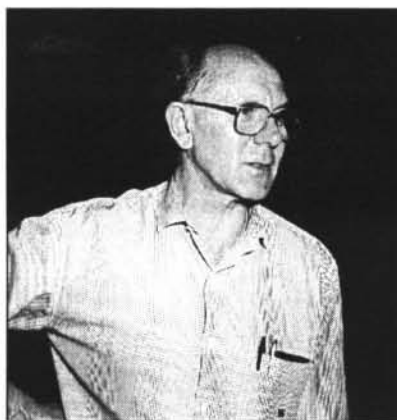
Jaume Rigo
Restaurant "BOCATA"

- Jo crec que si arreglaven bé la carretera de s'Arenal i feien una ronda ben feta no seria necessària l'autopista. Tenim unes carreteres noves, de fa cinc o sis anys i només s'haurien d'adequar a la circulació que hi ha actualment. ♦

Miquel Rubí
Concessionari SEAT

- Ja fa pena el que tenim. Lluçmajor és ben mort. Això acabarà d'enterrar el poble i ja el tenim mig enterrat. ♦

Pau Salvà
Vice-president d'ACELL

- Trob que perjudicarà molt el poble, que no millorarà res i tampoc no volem una Mallorca tan sotisficada, la volem més així com era i que tenguim més vida pròpia. Amb aquest modernisme de grans superfícies i grans autopistes ens pareixerem a l'estranger i a l'estranger, ja se l'han "carregat". Aviat tendrem el mateix. ♦

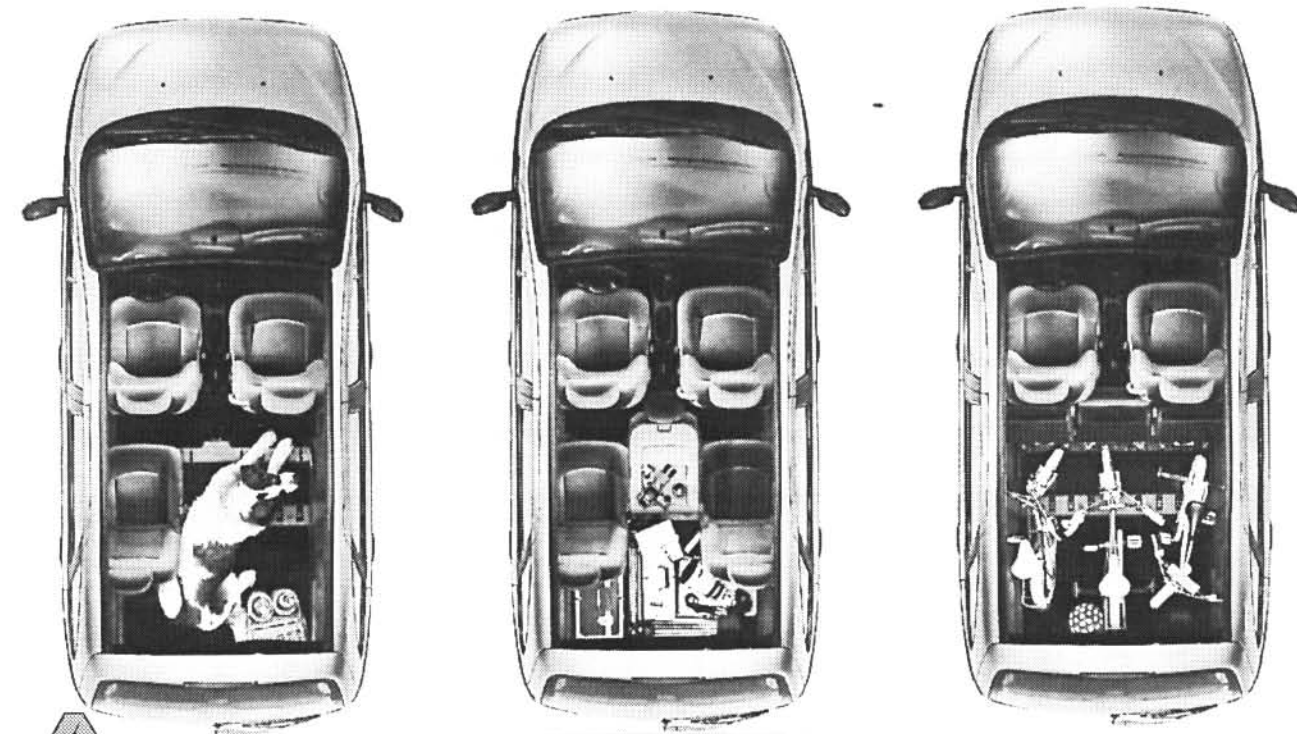
Jerònia Tomàs
Boutique "JERO"

- Jo no estic d'acord amb l'autopista i no només pel que afecta els comerciants; jo, personalment, si fan l'autopista hauré de tancar el negoci i com jo molta més gent; però crec que això no només afectarà negativament el comerç sinó tot el poble. ♦

Mégane
Scenic

RENAULT

*Viu-lo
a la teua
manera*

RENAULT
EL PLACER
DE VIVIRLOS

BARTOMEU JAUME NADAL, S.A.

Ronda Migjorn, s/n - Tels. 66 01 40 i 66 00 41

Columnistes de luxe.

Miquel Sbert

La insistència de la directora resultava aclaparadora: "Fa massa estona que no col·labores amb la revista. Has d'escriure una columna cada mes". De cap de les maneres. Què vol dir, una columna? I mensual? Ni aparellador, ni picapedrer, ni manobra. Ni disposició d'ànim, ni coratge. Res, que no. En via ninguna. Via fora. Ni sentit de l'oportunitat, ni oportunitat del sentit. A veïnat en donen dos.

Però ningú no suporta la creu d'una direcció d'una revista local durant anys i panys si no és detentor d'unes dosis elevades de tossudesia congènita, si no acredita caparrudesia amb escreix, si no perservera com la gota molla sobre la roca rotunda... I, la directora digna, ara sí i ara també, vénge el cuc de l'orella malalt. Que si vuits, que si nous, que si cartes que no lliguen... Que una columna no és gairebé res. N'hi ha prou d'engegar l'ordinador. Com si algú pogués engegar-lo, l'ordinador, si ell no es deixa.

Afeblida la resistència per la persistència directiva, un punt de dubte m'envaï. La prudència, mare de les ciències, i cosina germana de la màgica peresa, m'aconsellà, abans del sí retut i agònic, alguna reflexió prèvia a la acceptació de l'envit. Conseqüentment, comencé unes gestions tendents al contrast d'opinions autoritzades a fi i efecte d'esbrinar, per una part la conveniència, i per l'altra, la pròpia idoneïtat, per atendre el requeriment quasi judicial -"qualsevol sigui la temàtica"- de la direcció inassequible al desencís i tenir així excusa documentada per a l'elisió. Els resultats vénen tot seguit.

Pel que fa a la primera qüestió, és absolutament intranscendent el fet d'escriure o no una columna en qualsevol publicació perquè: **a)** no la llegeix gairebé ningú i, **b)** els escassos lectors són de tres menes: els accidentats, que comencen la lectura sense cap motivació més que el fet de tenir la revista a les mans i, passada la primera retxa columnària, prudentment, n'abandonen la lectura; els amics, que ja en son d'amics, i per tant, qualsevol cosa teva ja els està bé i tant fa si escrius com si calles, potser fins i tot íntimament t'ho agraeixin més; i, finalment, romanen aquella gent que senten, potser justificadament, al·lèrgia envers el teu pol·len i, tant si ets un desastre enfilat en una columna com si la teva idem és bastida polidament amb el més fi marbre carrarenc, els semblarà, forçosament, un enderroc repugnant. Conclusió, tant és si l'escrius com si no, la columna. A ningú no li farà el paner mig.

Quant a la segona pregunta -Déu meu, puc servir dignament com a columnista o el meu llautó palesarà com sempre la seva lluisor?-, els savis consultats m'assabentaren de certes qualitats exigibles per a entrar a la galeria de coloraines configurada per una determinada -i exitosa- nòmina de columnistes de luxe que, avui emplen les pàgines de la premsa quotidiana i ens fan el cuc de l'orella malalt a les emissores -de multitudinària audiència-. Lògicament, deixaren a l'arbitri del meu escàs magí la responsabilitat de decidir. A un columnista de luxe com cal, segons les ments lúcides contrastades, li escau: una manca absoluta d'idees generals sobre els universals humans, convé que tal absència vingui enriquida amb una desconexió remarcable dels principis fonamentals de totes les ciències, naturals i socials, matisada per una flexibilitat axiològica acreditada, assaonada amb un polsim notable d'incoherència, d'exaltació populista, de desarrelament o més ben dit d'universalisme a l'ús. No han de macular-lo cap mota de respecte envers allò que no sigui transmissible en el marc d'una xafarderia cridanera televisiva, ni un alè de referència a res que faci olor de terra, ni una unça dels antidemocràtics tics de no convivència, sobretot lingüística. Mai un to de normalitat pagesívola, mai per mai una actitud modesta d'incomprensió o de manca de criteri o de dubte davant l'augment aliè. Sempre el dard enverinat o la invectiva sangonosa, sempre la raó i la veritat absolutes. Sempre un pèl a punt de ser allisat pel poder de torn. Sempre un lloc a la foto... No resulta gens sobrer un escaient sentit de la perifèria com a culpa...

Decididament, per la primera raó podia escapolir-me, bellament, de l'envit directiu. Per la segona, de cap de les maneres. Resulta més que obvi que reuneix totes i cada una de les condicions del columnista de luxe perfecte. Queda demostrat l'ull clínic de la directora digna.

En relació a la columna mensual, què voleu que us digui? Val més no parlar-ne. ♦

Cultura Off-Llucmajor

Miquel Cardell

A l'Avinguda Broadway, de New York, hi ha hagut històricament els teatres que programen les grans produccions, els èxits comercials. A la seva ombra, o per reacció, existeix l'anomenat off-Broadway, teatres situats fora d'aquest empori del glamour on es prepara el futur, s'experimenta, es treballa des de l'interès per la qualitat artística de les produccions més que amb els ulls posats a la recaptació.

- Darrerament he sentit usar l'expressió off-Llucmajor per anomenar el que sembla un fenomen innegable: una certa florida d'activitats cultural de tot ordre que viu des de fa uns mesos la nostra ciutat: des del Roky Horror del Recreatiu, que és de fa temps un dels motors de la vila, a les seves propostes teatrals (seves o de grups teatrals), fins a les vetlades del Colon i OCB, passant per Sa Llibreria i un grapat que no enumerarem, però existeix. Algunes d'aquestes activitats han obtingut ressò als mitjans de comunicació on Llucmajor ha existit com a poble viu i contemporani més enllà de les rutinàries Fires i els igualment rutinaris escandalets i maniobres polítics. La majoria d'elles s'han fet al marge de l'Ajuntament, sense cap ajuda ni assistència de cap membre de la majoria municipal, o amb alguna subvenció generalment ridícula.

I és que, en matèria de promoció de la cultura, l'Ajuntament no sap ni contesta. De manera que és més encertat dir que l'off, el fora de la realitat llucmajorera és la Casa de la Vila qui l'ocupa. Les iniciatives són nul·les i els ajuts magres i no sempre equitativament distribuïts. Si ho comparam amb l'esport i analitzam els pressuposts dels darrers sis anys, la cosa clama al cel, i aquesta pot ser l'explicació. Aquesta i la poca correspondència entre les promeses

d'obertura i transparència i la realitat de la seva, del PP i Rabasco, pràctica.

Si la majoria no vol restar definitivament off Llucmajor, fora de la vila, i fora del present, i del futur, en matèria de cultura farien bé canviant d'actitud. La consulta i el diàleg amb les persones i sectors implicats hauria de ser una de les passes prioritàries, donat que

aquestes persones i aquests sectors es mouen, i no estan gaire satisfets de la Casa de la Vila. La realitat, a la llarga, acaba passant per damunt aquells qui no la saben veure. ♦

COL·LEGI PRIVAT COCESA SANT ANTONI ABAT

OBERTURA DE MATRICULA:

**1r. DE BAXILLERAT.
C.O.U.**

JORNADA CONTINUADA

ENSENYANÇA PERSONALITZADA

NUMERO REDUÏT D'ALUMNES PER AULA

RELACIÓ CONSTANT TUTORA-PARES

*Carrer Sant Joan de la Creu, 58
SON FERRIOL
Tel.: 42 72 68*

TALLER MECANICO NOGUERA

DEL MOTOR I DE L'AUTOMÒBIL

Pedro Noguera Enseñat

AGENT OFICIAL

Taller autorizat

automòbils

piva motor s.a.
C/ Ripol, 30 - Tel. 66 22 13

ANTÒNIA ISERN

major

net

Perruqueria unisex

C/. MAJOR, 7 • LLUCMAJOR • TEL. 66 13 59

NUEVO OPEL
CORSA
¡MI COCHE!

**AUTOMÒBILS
LLUCMAJOR S.L.**

Ronda de Ponent, 30 - Tel. 66 06 24 (Llucmajor)

18

TELYCO

LLUCMAJOR

Grupo Telefónica

VENTA: TELEFONOS FIJOS, TELEFONOS INALAMBRICOS, CONTESTADORES AUTOMATICOS
TELEFONOS MOVILES, ACCESORIOS, CENTRALITAS, FAX, CABINAS DE MONEDAS

SOLICITUD: LINEAS TELEFONICAS, CAMBIO DE TITULAR, LINEAS MULTISERVICIO, SERVICIO TELEFAX,
ETC.

ALQUILER: FAX

RAPARACION: SERVICIO TECNICO TELYCO, REPARACION GSM EN GENERAL, INSTALACIONES

C/. Antonio Maura, 57 Bajos. - 07620 LLUCMAJOR - Tel. / Fax: 12 10 83

Xerrades de cafè

L'Autopista Palma-Manacor

Un que escoltava.-

- Pareix que aquesta nova autopista Palma-Manacor, que ha de passar per Llucmajor, durà coa...

- Mentre sigui una coa recta i no com aquesta torta que tenim de s'Arenal a Llucmajor, que pareix que els que la feren segueixen el pas d'una llebre...

- Diuen que ho feren per evitar accidents i que els cotxes no anassin a més de cent per hora.

- Idò s'equivocaren, perquè tants de revolts, tan a cent com a cinquanta, els avançaments són molt perillosos.

- Si vas molt aviat pots trabucar a un revolt, i si vas massa a poc a poc es produeix un embós que fa por.

- Deu ser per això que el Govern Balear ha decidit fer una nova autopista més segura, i que passarà fora del casc urbà de Llucmajor, Campos, Porreres i Felanitx.

- Sí, però això pareix que no satisfà els comerciants i a alguns batles d'aquests municipis, que diuen que si els cotxes no passen pel poble, els comerços i els negocis es ressentiran encara més del que estan ara.

- També protesten els de Llucmajor?

- Com els altres o més, perquè si tot aquest gran trànsit que ara passa per les Rondes desaparegués, diuen que els perjudicis serien greus.

- Jo no ho entenc, perquè a causa dels accidents ocorreguts en aquesta Ronda de Migjorn, els mateixos comerciants es manifestaren protestant per la perillositat de la carretera i ara, quan li volen donar una altra solució, tampoc no hi estan d'acord.

- Uep! no confonguis!. El que volien és que poguessin uns semàfors per regular la velocitat dels vehicles i la seguretat de qui va a peu.

- Però com que ho feren a mitges i malament, els cotxes van a la velocitat que volen i fan poc cas dels semàfors.

- I quan hi hagi un altre accident greu es repetiran les manifestacions...

- Idò digues que la faran per partida doble, perquè ara

les manifestacions i mobilitzacions anunciades, segons diuen, són per impedir que els vehicles ens fugin de les rondes per anar per la nova autopista.

- Bé, però, si no volem autopista i els cotxes augmenten i ja no caben per les Rondes, com ho solucionam?

- Sí, no basta posar dificultats, sinó que també s'han de donar solucions.

- Diuen que el que s'ha de fer és eixamplar les carreteres que tenim i no fer-ne de noves ni espenyar més les finques rústiques.

- Per la cosa que treuen...! si la majoria són abandonades...

- Això ho diràs tu! però hi ha molts de propietaris que no les vendrien per res.

- A més, també diuen que el que s'ha de fer és promocionar el transport públic i que llevin cotxes de la circulació.

- Això serà mal de fer, perquè el transport públic està molt malament, i qualsevol llucmajorer que vulgui anar amb autocar tant a Felanitx, Inca o a Manacor, ha d'anar primer a Palma.

- Idò amb tots aquests inconvenients, serà difícil trobar una solució que sigui bona per a tothom.

- Sí, perquè si d'una banda amb les noves autopistes aviat Mallorca serà una illa plena de cotxes, asfalt, ciment i ens fotrà tot el paisatge.

- Però, on posam els cotxes?

- Eixemplant les carreteres...

- Sí, i com eixamplaries la Ronda Migjorn, tu? ♦

19

CENTRE OPTIC EXPOLENT

C/. Sant Cristòfol, 30
Tel. 44 13 74
S'ARENAL

PLAÇA 18 serigrafia

C/ SON JULIÀ, SOLAR A-65
POLÍGON INDUSTRIAL SON NOGUERA
07620 - LLUCMAJOR - MALLORCA
TELÈFON 66 04 22
FAX 66 19 22

De noms i de llocs (XLII)

Solleric de Can Tonet (I)

C. Calviño
F. Jaume
J. Jaume
J. Monserrat
A.M. Monserrat
F. Mut
Fotos: C. Julià

Abans de començar a parlar de com és actualment la possessió de *Solleric*, volem donar les gràcies a la família Oliver- Salvà per totes les atencions que han tingut sempre amb nosaltres i d'una manera especial a la senyora Margalida Salvà i Contestí "Tonet" així com felicitar a la senyora àvia D. Margalida Contestí i Amengual que ha complert, ara fa poc, el seu 100 aniversari.

Primer i per donar a conèixer d'una forma més exhaustiva aquesta finca farem una introducció històrica de com era abans. Per dur-la a terme ens hem servit dels diferents toms de la *Història de Llucmajor* del Doctor Bartomeu Font i Obrador.

El Liber Aquarum estima l'alqueria en 500 lliures, éssent després de *Garonda i Neuma* la que tingué més alta valoració. *Solleric* tenia quatre cases. Es distingia de *Solleric lo Menor*.

Dins el segle XIV fou de la família Pastor, la qual ocupà càrrecs importants dins la política local.

Sra. Margalida Contestí i Amengual i Sra. Margalida Salvà i Contestí.

Els Pastor, foren els principals posseïdors del conjunt de les seves alqueries i rafals, que de temps enrera, havien sofert desmembracions.

Així, el 1404, part d'una alqueria era d'en Jaume Pastor. A la seva mort, correspongué al notari Joan Despuig fer inventari gràcies al qual sabem el següent: la propietat pertanyia al difunt, havent-la heretada de son pare, Jaume; feia partió amb el rafal de *Guimerà*, l'alqueria de *Garonda* i la costa.

Sa Llibreria

Llibres, contes,
jocs educatius,
material d'oficina

C/. Sa Font, 15 (Llucmajor)

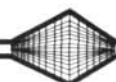
La Palmera

es fasser

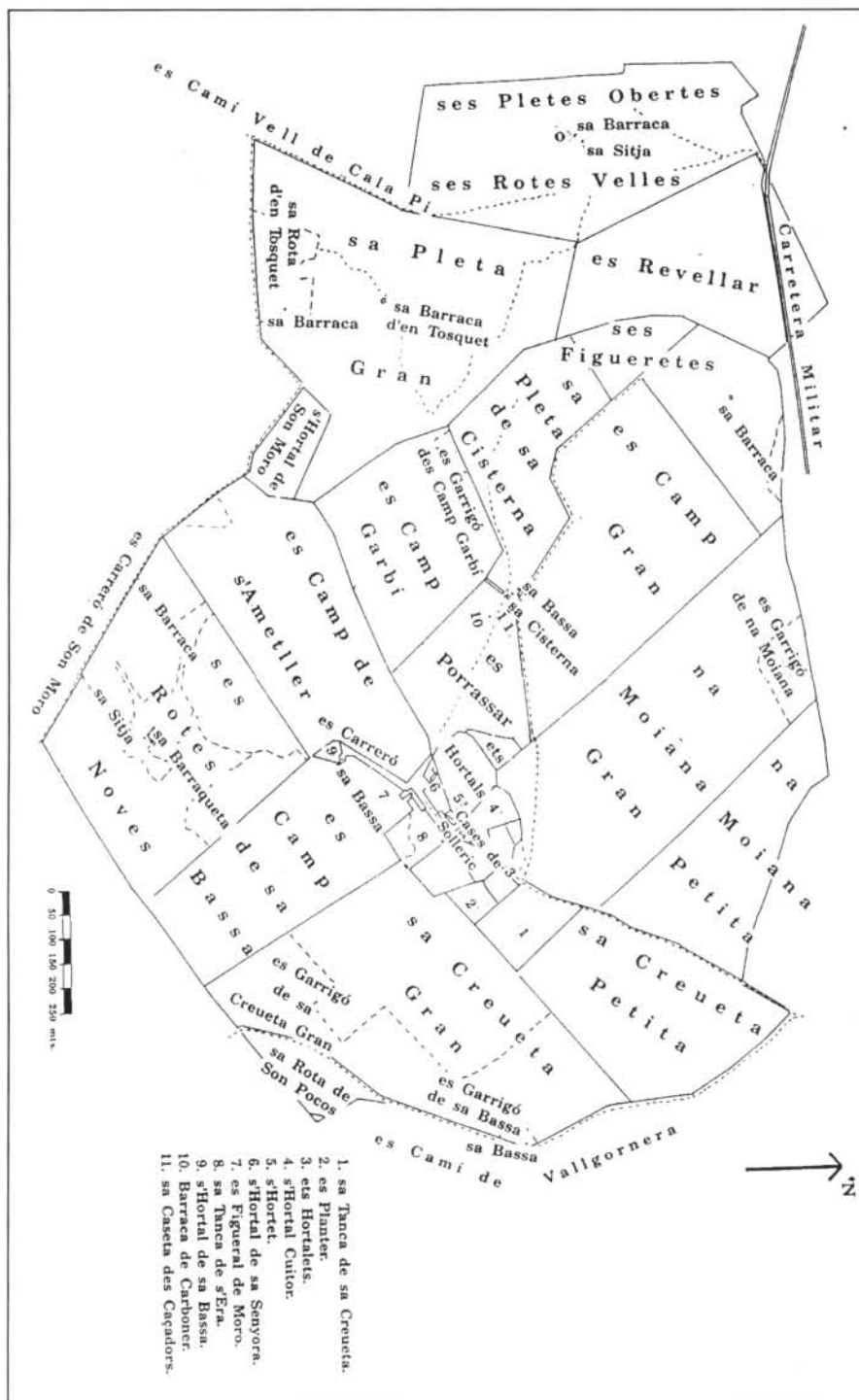
Histodiador Terrasa, 37
Teléfono 66 04 69
LLUCMAJOR (Mallorca)

SA FILOA

C/. MELIÀ, 3 - LLUCMAJOR

Durant el s. XVII, l'alqueria de Solleric passà als Sanglada i, el XVIII als Berga i als Safortesa... fins que en el segle XIX la compraren els Salvà "Tonet" que, avui, encara en són propie-

Tel. 66 11 58

taris.

Farem l'estudi sobre *Solleric* en dues parts. En aquesta primera, l'entrevistada és la senyora Margalida Salvà i Contestí.

Què recordau de la possessió de *Solleric*?

Tenc uns records d'aquella època molt agradables, pensau que durant trenta anys vaig passar els estius a la finca. Els divertiments d'aquells temps eren molt diferents als d'ara i fins i tot crec que ens ho passàvem millor.

Mon pare era un home de bon caràcter i li agradava que fèssim festes, de tal manera que quan arribava el temps d'ametlles, després de les peladisses que fèiem els vespres, organitzàvem festes i balls.

Venia gent de tota la contrada:

Son Moro, Cala Pi, Vallgornera, Guiamarà, Guiamaranet, Son Servereta, sa Bassa Plana, Betlem, Son Pocos, ... qualque vegada arribàrem a ésser una seixantena de persones.

Als cinquanta sacs sabíem que s'armava el ball i tothom frissava d'acabar, la meua germana Joana i jo, com tothom, pelàvem a les totes.

Ho fèiem a Ca l'amo i empràvem llums de carbur, de

Solleric de Can Tonet.

petroli... no hi havia electricitat.

Un dels sonadors era en Pere nostre i tocaven jotes, boleros...

Durant els mesos de calor de l'estiu nosaltres només frissàvem d'anar a *Cala Pi* a banyar-nos i el meu pare no volia que ho fèssim poc després d'haver dinat, però partíem tot d'una que podíem. Allà ens trobàvem i ens relacionàvem amb D. Roque Carnicer, que era un catedràtic

BAR - CAFETERIA CAN LAMPINO

- Menús casolans diaris
- Gran variació de plats combinats
- Pizzes casolanes fetes al moment
- Tapes variades
- Carn a la brasa
- Terrassa amb jardí

C/. de Gràcia, 59 (Llucmajor)

DOLÇ I SALAT

**FRUITS SECS • CONGELATS
POLLASTRES A L'AST**

Plaça d'Espanya, 8 - Tel. 66 24 06 - LLUCMAJOR

CENTRE DE PREPARACIÓ AL PART

Catalina Serra Calafat
(Comare)

**També hi ha servei de
massatges terapèutics**

Cl. Rigo, 73 - Tel. 66 24 90

molt excèntric però molt agradable i amb els Socias de Betlem, els Rossinyol de Llucamet...

Encara record una meravellosa poesia de D. Roque...:

Canto y Balada de Cala Pi

Más allá de Cabo Blanco
por la costa acantilada
tras la torre de tu entrada,
oculta, te conocí,
¡Cala suave del ensueño
cuyo recuerdo bendito
calma un dolor infinito...
¡Cala mía Cala-Pi!

A mi nave diste abrigo
y a mis nostalgias consuelo:
en tus pinos y en tu cielo
nuevos hálitos sentí.
Reina en tu fondo un misterio
de encantamiento y poesía
que te consagran por mía...
¡Cala santa Cala-Pi!

En aquells temps *Cala Pi* era un espai molt natural d'una bellesa extraordinària. Encara record aquelles mado-nes que nedaven amb una blusa de drap perquè no s'aferràs al cos.

A *Cala Pi* es celebraven les festes de la Mare de Déu dels Àngels, que si no mal record era una setmana abans de Santa Càndida. A l'horabaixa ens endúiem pa taleca, hi ha-

via grups i tocàvem la guitarra.

Quins topònims antics hi ha a Sollerie?

Es *Camp Garbí*, *Na Moiana* i *sa Quintana* que ja estan documentats en el segle XV.

Quines relacions teniu amb els amos, conductors actuals, de Sollerie?

Jo davall cada dia a Sollerie perquè hi tenc ma mare i, encara que avui foravila no sigui cap negoci, la veritat és que nosaltres ho estimam i estam molt contents d'ells per- què són molt bones persones. ♦

Servei de begudes
i menjars de qualitat
a bon preu

Avda. Carles V
Tel. 66 11 17

FUNERÀRIA Nostra Senyora de Lluc A. SASTRE

C/ Revetla 9 i 11.
Tel. 62 01 46 (Santa Maria)

El Sr. Sastre de Santa Maria, gerent de la Funerària Ntra. Sra. de Lluc, ha nomenat un representant per atendre qualsevol servei funerari, per informar sobre els preus, per poder concertar el servei que es desitgi amb antelació i per poder evitar qualsevol sorpresa.

El nostre representant atindrà serveis particulars i de la nostra Companyia d'assegurances les 24 hores.

C/ Ciutat, 127-1r. Tel. 66 18 62
(Llucmajor)

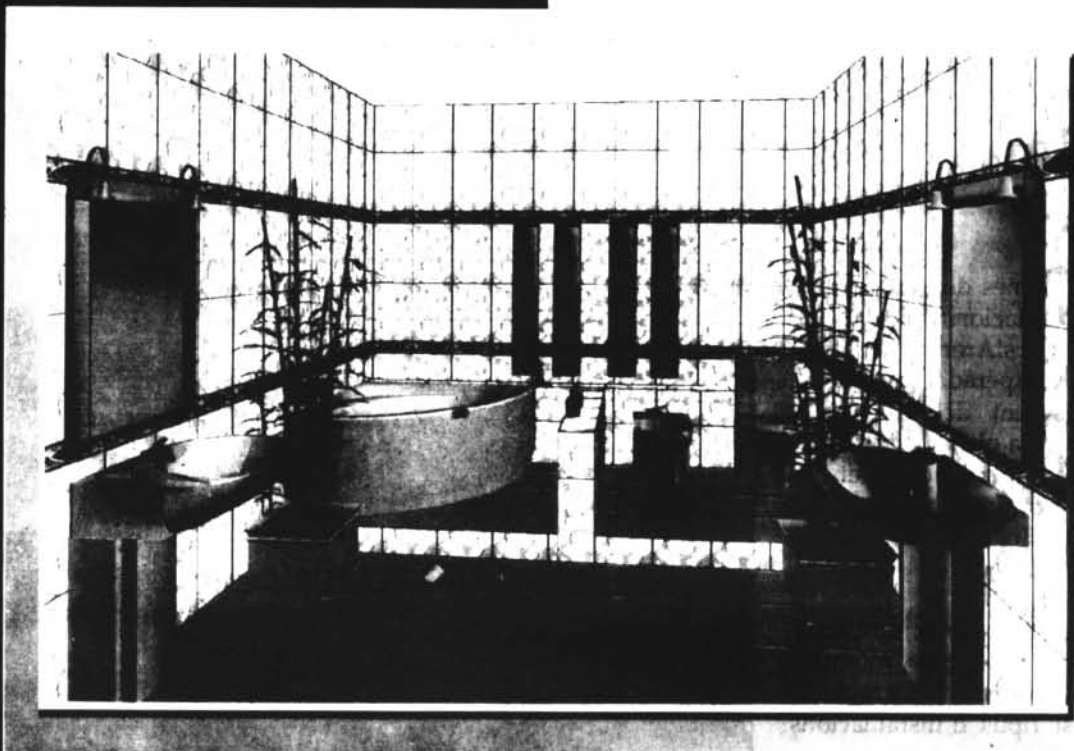
Viajes
Xaloki, s.a
G.A.T. 687

I ara també al SUPERMERCAT PROHENS de
dilluns a divendres de les 17:30 a les 19:30
hores Tel. 12 01 64 • LLUCMAJOR

**PORT
AVENTURA
CAP
DE
SETMANA
18.400.-**

C/ Maria Antònia Salvà, 38
Tel. 44 22 50 • Fax. 44 11 10

S'ARENAL

Com és la cambra de
bany dels seus somnis?

**Vegeu-la ara
a tot color.**

Roca

DIBA

DISSENY
INTREGRAL DEL BANY

Avui mateix, gràcies
al nostre ordinador
podreu veure a
MASSANELLA la

vostra nova cambra de bany ROCA.

A tot color i en tres dimensions sense que
no hi manqui cap detall: banyera,
sanitaris, revestiments ceràmics, aixetes,
complements... Tot tal com ho havíeu
somniat i sense començar les obres.
Veniu a MASSANELLA i deixau de
somniar.

MASSANELLA

Ctra. Valldemosa, 44 - Tel. 75 03 45

D'ofici ...

Metge

Damià Salvà i Prohens

Ignasi Barceló
Joan Jaume

En primer lloc, abans de començar l'entrevista, volem especificar que encara que el títol de la nostra secció sigui d'ofici i incloum en ella altres professions, com en aquest cas és la de metge. Sabem i volem fer saber que segurament això mateix passarà en altres ocasions.

El nostre entrevistat, el metge Don Damià Salvà i Prohens, va néixer a Lluçmajor al carrer Antoni Garcies número 18 el dia 12 de setembre de 1930. Descendeix d'una família pagesa i gràcies al seu esforç i dedicació va accedir a la medicina, professió que ha exercit en el nostre municipi durant un bon grapat d'anys. Ara, que li ha arribat el moment de la seva jubilació, volem fer-li aquesta entrevista, ja que són molts els llucmajorers que el coneixen per haver passat per la seva consulta.

Quins records teniu de la vostra infantesa?

Dels primers anys de la meua vida tenc, avui, records molt difuminats per la llunyania en què es troben en el temps. Però, així i tot, alguns quedaren fixats a la meua memòria amb molta força. Són imatges dels fets ocorreguts durant la Guerra Civil, crec que això és propi de tota la gent, gran i petita, que va viure aquells esdeveniments.

Allò que més record, d'aquells primers anys, és la imatge dels avions republicans anant a bombardejar Ciutat. Aquella visió va quedar molt gravada a la meua memòria d'infant. Jo

em trobava a Randa, a la casa d'una tia meua que tenia el fill al front, i molt sovint podíem veure els avions desfilant cap a Ciutat. I, des d'aquell punt privilegiat, observàvem l'arribada a Palma i la benvinguda que l'artilleria local els donava. Les boïretes de les explosions es veien molt prop dels avions.

També tenc present que va ésser en aquells anys i amb la tia amb la qual vaig aprendre a llegir i escriure. I que amb els altres nins de la contrada ens ho passàvem d'allò millor.

Un poc abans del set anys vaig anar amb les monges del Sagrat Cor a aprendre les oracions i la doctrina per fer la primera comunió.

On anàreu a classes?

Una vegada acabada la Guerra i tornat a casa, vaig anar amb el meu

germà a classes els vespres, amb els professors Don Sebastià Monserrat "Parets" i Don Francisco Vidal, en el carrer Gamundí. Foren ells els que varen convèncer als meus pares perquè jo seguís els estudis.

Don Francisco em va preparar per l'examen d'ingrés per al batxillerat i als catorze anys vaig començar els estudis al col·legi dels frares franciscans. En aquells anys el Col·legi de San Bonaventura era dirigit pel pare Caldentey, de tots conegut, el qual em va ajudar molt.

Per consell de Don Francisco Vidal, vaig fer en dos anys quatre cursos i amb vint anys vaig poder acabar el batxillerat.

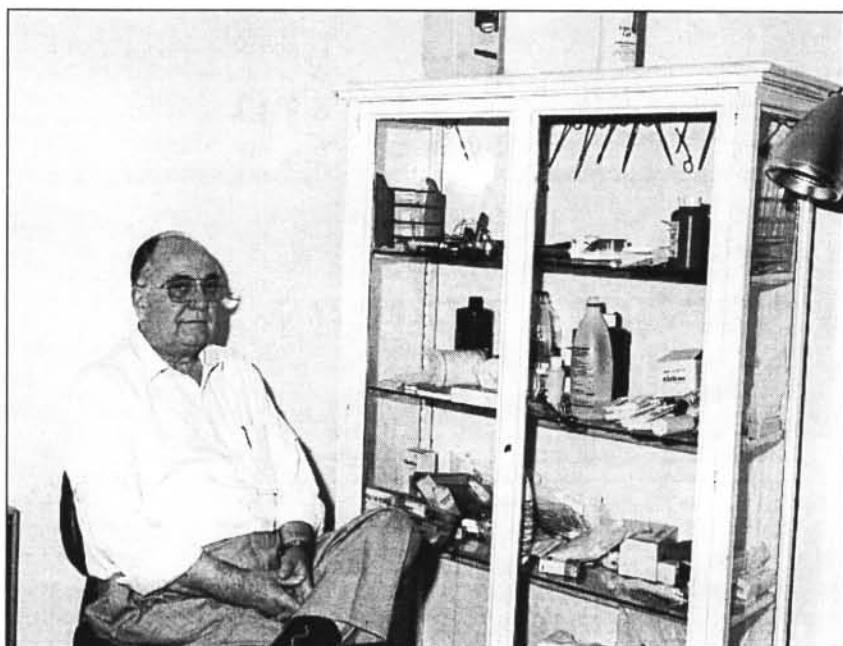
I després?

Els estudis de medicina els vaig fer a València. Era l'any 1950 i encara record el retgiró davant

la gruixa i el pes de cada un dels quatre toms de la colecció "El Testud" que havia d'estudiar. M'entraren ganes de tornar a ca meua. Però amb voluntat i molta dedicació, any rera any, vaig anar passant cursos, i estudiant aquells llibres i altres d'iguals i fent les pràctiques de metge l'any 1956.

D'aquelles anys, record la meua estada a la pensió "Regional de València" on hi havia altres mallorquins. Eren els anys de la postguerra amb una escassetat i manca d'aliments.

De la família rebia menjar i tot quant necessitava. En bon dematí amb un fogonet elèctric em preparava el beranar dins l'habitació i quan el posava en funcionament la intensitat de la llum de la bombeta baixava que era un gust. La patrona es va adonar i

26

un dematí, molt prest, quan la llum minvà, va tocar a la porta i em va dir que duia la roba neta. Tant em va regirar que en un moment tot el menjar que tenia a la vista el vaig amagar i el fogonet el vaig tirar damunt el llit i el vaig tapar amb la roba. La patrona va entrar i deixà la roba. Quan vaig quedar tot sol me vaig adonar que el fogonet havia cremat els llençols i amb una fulleta d'afaitar vaig anar retallant el cremat, com podeu suposar el remei fou pitjor, i els forats foren més grossos que abans.

De la pensió vaig anar a la "Clínica del Doctor Segura". Allà hi havia de tot, malalts, monges, estudiants i gent de pas. Estava situada al poble de "La Malvarrosa" prop de València. La facultat restava lluny, i això va fer que al cap de poc temps passàs al Col·legi Major.

De que féreu pràctiques, una vegada acabats els estudis?

Vaig fer pràctiques de pediatria amb el Metge Peset i trauma amb el Metge López Trillo.

On començàreu a exercir la vostra feina?

Quan vaig tornar a Mallorca em quedava el servei militar i per sorteig el meu destí fou Infanteria de Marina, al Port de Sóller. A la Base Militar la meua feina fou a la infermeria, feia tot el que cal i a més d'assistir a la tropa, també venia gent del poble. En aquells dos anys que vaig estar al Port vaig assistir alguns parts, a l'Estació Naval, de les dones del suboficials i oficials i també de les del poble.

La primera consulta la vaig obrir al carrer Calvo Sotelo a Lluçmajor.

En aquells primers anys hi havia els metges Contestí, Caldés, Prieto i els germans Rosselló, Antoni i Josep. - Avui, tots ells ens han deixat, que en cel sien-. També hi havia el practicante Lleonard Cortès i la comare Pallicer.

Una temporada vaig anar a Puigpunyent, de substitut del substitut. Foren anys difícils i record haver fet passes, dins la casa, escoltant la ràdio i esperant que vengués gent a la consulta. En venien pocs, dos o tres, cada vespre.

Quan vos vàreu casar?

En aquells primers anys de metge, vaig conèixer a n'Apol·lònia Maria de Campos amb qui em vaig casar el 31 d'octubre de 1962 i hem tengut dos fills, n'Agnès i en Damià.

Vareu fer alguna especialització dins el camp de la medicina?

De viatge de nocces vaig fer el curs de metge d'empresa. I després vaig esser el metge interí de la "Mancomunitat d'empreses del calçat de Lluçmajor" a la qual es varen agregar, més tard, ILMA i AGAMA.

I a més de metge d'empresa, tenguéreu altres feines?

Vaig esser metge de "Devuit de Juliol", de la Seguretat Social, d'assegurances privades i tenia oberta consulta a casa. -"un passa de no tenir res a tenir massa"-.

A més, les meves arrels camperoles i l'estimació de foravila, feren que m'embarcàs amb una ramaderia de vacú. Fou un fracàs.

Quins canvis ha sofert la vostra professió?

La professió de metge ha sofert,

en aquests darrers anys, trastorns lamentables.

Al principi de la meua vida professional, el metge era un més de la família. Famílies que es feien estimar i recompensaven el metge d'una manera o altra, i de les que tenc records molt, molt satisfactoris i mals d'esborrar. I no hi havia horari d'atenció, a tota hora un era cridat a la feina que era continuada i molt agradable.

Ara, la burocràcia i la massificació ha fet distanciar el metge del malalt. Avui, al PAC, l'horari d'atenció i el nombre de malalts fan que no sigui possible un veritable contacte entre metge i malalt. Ja no podem demanar per les curolles o pels familiars d'aquella persona i ens hem de centrar en l'estat en què es troba en aquell moment el malalt.

Pels qui entenem que l'activitat del metge és la de curar i la de consolar sempre, tenim present "**primun non nocere**" (primer no fer mal). Crec que la medicina actual no és de les més gratificants.

Crec que actualment l'exercici de la medicina es practica amb certa por. Feredat al fracàs o a disgustar el malalt, perquè a la més petita ja està la justícia al mig. Són pocs els metges que no tinguin una assegurança de responsabilitat civil, "Per alguna cosa serà". Si bé "*Herrare humano est*" i tots som humans.

Quins altres problemes presenta la pràctica de la medicina?

A més dels ja dits, massificació, despersonalització, feredat...

Actualment hi ha una accessiu control del nombre de medicaments que els metges receptam per part de l'administració. I no es té present que aquest augment de les "receptes" ve motivat per la longevitat, avui es viu més i es té una major qualitat de vida, i això és motivat, entre altres raons, per les possibilitats de tractament de moltes malalties provocades per el desgastament del cós durant els anys de vida.

I alguna anècdota?

Una vegada, una persona agraïda, em va voler fer un regal i em va demanar quin "conyac" era el que m'agradava. Li vaig dir "Terri I". I ell me va dur un terri més barato. Quan li vaig dir que allò no era "Terri I", ell contestà: "*Ja hi posarà s'u*".

◆

El mirall d'amor de Miquel Bezares

Miquel Cardell

Durant tota una vida el temps es dirigeix a l'home amb varietat de llenguatges... De tots aquests, el llenguatge de l'amor és, clarament, la lingua franca. El seu vocabulari absorbeix totes les altres llengües... Ho escrivia Josep Brodsky a un pròleg a la poesia d'Anna Akhmatova, on, immediatament relacionava aquesta *lingua franca* amb la consciència de la religió. És un fragment que m'agrada i em ve sovint a la memòria en acostar-me a certa poesia amorosa, aquella que, tensa, defugint l'anècdota, enlloc de distanciar-se per observar, establint la defensa de l'allunyament, es (i ens) cabussa al cor d'una experiència d'intensitat i enlluernament.

Aquests és el cas de la poesia de **Miquel Bezares** (o **miquel bezares** com ell especifica), que he retrobat ara a *11 Poemes*, que es publica vuit anys després del llibre que, en ordre d'escriptura, li és immediatament anterior, *Carnaval*. I que just obrir-lo, ens hi remet, ja que el primer poema, *Els nombres i les metamorfosis*, és una represa o reescriptura radical del que, a *Carnaval*, es titulava *Els homes i les metamorfosis*. L'evidència ens posa sobre una primera pista que s'anirà confirmant, la poesia de Bezares ha evolucionat cap a una essencialització que passa per la renúncia als elements més narratius, i ens fa pensar en els dos llibres de relats que l'autor ha publicat en l'interludi, establint l'hipòtesi d'una certa organització d'esforços o especialització.

11 poemes confirma MB com un poeta amorós, un poeta que escriu l'amor en termes de desig, en termes d'experiència interior, que escolta i mostra el *desfici que la carn pot portar a la ment*. S'inscriu així en una tradició tan antiga, probablement, com la poesia mateixa, i retreuré a favor d'aquesta afirmació que el llibre es clou amb una *Alba a dues veus* que remet tant a l'albada medieval com a laments consemblants de la poesia grega. Una tradició que, en cert territori, (retorn a la cita de Brodsky) es confon amb la mística, quan aquesta usará la terminologia amorosa, sexual, per parlar d'una experiència de coneixement. I no ho escric sols perquè al poema central del llibre aquest vetlar el ble a les incidències i les modulacions del propi sentiment m'hagi recordat el lli-

MIQUEL BEZARES

11 POEMES

bre lul·lià d'amic i amat. També en MB l'amor es planteja com una experiència de coneixement, aquesta set que tenc jo del que no es jo però sense el qual no som complet: l'amant hi veu amb els llavis, que miren, la seva llengua *es fingeix ull obert*; als primers poemes, la imatge de l'escultura, de la pedra girada d'esquena que es nega a manifestar el seu secret em sembla reveladora, i parenta de la dorment el despertar de la qual s'espera o invoca a altres. També a la primera part, on trob els textos més individualment reeixits del llibre, el rodó *Iris desafia els déus* ens adverteix un poc contra interpretacions extremes i confirma la individualitat, la qualitat de subjecte d'aquest tu, o ella, que és, inevitablement objecte a altres moments.

El temps de l'amor com a temps despert entre temps de son, la necessitat de la mirada de l'altre per tal que el propi sentiment assoleixi solidesa prou per poder aconseguir la unió (*vaig estimar/ la teva set de mi, i la dolorosa/ set que en tu trobava el pou per desfer-se...*, *Podia el flux del meu sagnant deliri/ fer dels teus ulls una vera requesta... que incendiàs, en la ferotge festa,/ la meva avidesa, i en mar oberta/ arribar a tu...*), la voluntat de confondre's i fondre's amb l'altre, de consumir-s'hi, menjar i ser menjat, son al-

guns dels referents temàtics que em confirmen en inscriure MB en aquesta tradició. Com el gran tema de l'amor en presència i l'amor en absència, del desig com esperança i triomf i el desig com a memòria ferida quan l'amor ja s'acaba i es fa llarg esperar, que va escriure en una de les seves millors cançons Pau Riba.

Aquesta contraposició és l'eix de simetria del joc de miralls que és l'extens poema central, *Les danses lentes*, configurat en dues sèries de 21 fragments o poemes, numerades en ordre ascendent i descendent, que, emmirallant-se nombre a nombre, segueixen les modulacions d'aquest foc en plenitud i naixença i les contraposen a la cremor del foc que minva, però encara hi és i dol *Perquè ja ni existeixes, perquè he tornat a mi com un desconegut/ torna al seu cos després de somiar-lo/ i sap com és d'inútil el retorn*.

Però si una cosa no em sembla la poesia de MB, és denotativa o unívoca. Al contrari, ens submergeix en l'enlluernament d'un devesall d'imatges, que acudeixen sovint, novament la tradició revisitada i personalment reelaborada, a terminologia violenta, a l'ambivalència o el clar joc amb l'al·lusió eròtica, pudorosa i directament sexual. Allau d'imatges que ho és de sensacions, de sensacions també verbals perquè el dir de MB és un dir sensual, que ens omple la boca de suc i sabors. Rauxa encesa que s'organitza en versos ben calculats, i en l'ordre intern del discurs que hi destriam en la lectura més lenta: hi ha una lògica que n'és l'esquelet, i uns ritmes que, en l'ordre purament sintàctic i, més enllà, en jocs de repeticions o contraposicions mostren l'arquitectura, sàvia, amb que el poeta ha construït les seves màquines verbals d'absorbir-nos en l'experiència del foc, del cos que no és distint de la ment, de l'amor que es diu en les calrades del desig. Així, anomena i diu els foscs mecanismes que en nosaltres reconeixem (trist el qui no), crea realitat, o sentit, si hi hagués diferència. Per això, i per la diferència que això marca en relació a tanta tebiesa d'actituds i paraules com tastam en la poesia catalana oficial d'avui, i pel procés de maduresa i consolidació que aquest llibre proclama, s'ho paga llegir, seguir, el poeta Miquel Bezares. ♦

Article publicat a **Bellver**,
Quadern cultural de Diàrio de Mallorca.

El Batalló de Campos.

Petita memòria del Tercer Batalló

Llorenç Mascaró Company

El passat 28 d'abril, es va celebrar el 60 aniversari de la partida del Batalló de Campos, cap al Front.

Per aquest motiu l'Ajuntament de Campos, en col·laboració amb la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports, ha editat un llibre titulat: "El Batalló de Campos. Petita Memòria del Tercer Batalló". Del qual en són autors el llucmajorer Celso Calviño Andreu i el campaner Tomeu Pizà Mascaró. La presentació tingué lloc el dia 7 de maig a la Sala d'Actes de l'Ajuntament de Campos, amb una massiva afluència de públic, on hi destacà la presència dels soldats supervivents d'aquest Batalló, així com els familiars d'altres soldats ja morts. La presentació fou a càrrec de Miquel Sbert Garau.

Una petita part d'aquest llibre, a petició de soldats i familiars del Tercer Batalló, i amb autorització dels seus autors, la reproduïm a aquestes pàgines, especialment la part que afecta als soldats llucmajorers.

Dins el conjunt significatiu de forces que s'estacionaren a Campos, té una particular importància un Batalló que, per raons de relació amb la vila, n'arribà a prendre el nom. Aquest contingent militar pertanyia al Regiment d'Infanteria Palma número 36 i també va ésser conegut amb el nom de "Batalló de Campos" per haver estat concentrat en aquella localitat durant vuit mesos (234 dies), abans de partir cap als Fronts de batalla de la Península. El Tinent Coronel Feliu, antic comandant del Batalló, acabada la guerra, en una allocució de comiat, amb la seva gràcia personal, va dir: "Jo no admet com a Batalló de Campos més que el meu, el Tercer".

El dia 9 de setembre de 1936, la Primera i la Tercera Companyia, a més la de metralladores del Tercer Batalló, sota les ordres del Comandant Enrique Feliu Sintès, foren traslladades a Campos, on posteriorment es reestructurarien, i quedarien com a tres companyies de fusellers, una de metralladores, una secció de morters, a més de la Plana Major, el tren i transmissions.

El dia 8 de febrer, després de celebrar missa, el Batalló, va jurar Bandera. Abans de partir cap al Front de la Península, el dia 27 d'abril de 1937, a mar-

EL BATALLÓ DE CAMPOS

Petita memòria del Tercer Batalló

CELSE CALVIÑO ANDREU

TOMEU PIZÀ MASCARÓ

Ajuntament de Campos

xes forçades, es va formar una Quarta Companyia amb soldats procedents de les altres tres i, com que no bastaren, amb altres soldats del Quarter del Carme de Palma, seu del Regiment.

Aquest Batalló estava format, per soldats de les quintes del 1931 i 1932, encara que en ell s'anaren incorporant soldats d'altres llesves, molts d'ells de municipis a prop de Campos. El dia 27 d'abril de 1937 va ésser llegida la tan poc desitjada ordre de partida a totes les companyies del Tercer Batalló, on es feia constar que quedaven suspesos tots els permisos concedits per el dia següent i que tots els soldats tenguessin preparat l'equip de campanya per partir el dia 28 cap a Palma amb l'objecte d'embarcar cap a la Península. A les 9 del matí del dia 28 d'abril les companyies formades anaren cap a l'Estació de Campos on els esperava un tren militar. Es pot dir que pràcticament tot el poble de Campos va anar a acomiadar-lo. Quan el tren es va posar en marxa, foren molts els soldats que no varen poder contenir les seves llàgrimes i encara més trist va ésser per als llucmajorers quan el tren va arribar a l'Estació de Lluçmajor, que també estava estibada de gent que els esperava. Prop del casc urbà llucmajorer, el tren va adquirir una gran velocitat sense aturar-se a l'Estació, solament hi va haver temps de treu-

re els mocadors a l'aire i dir adéu amb la mà a familiars i amics. L'horabaixa del 28 d'abril de 1937 el Primer i Tercer Batalló foren embarcats dins quatre vaixells mercants: "El Rei Jaume I", "Mallorca", "Antonio Làzaro" i "Vicente Puchol", arribats d'Itàlia d'on havien partit el dia abans, quedant la tropa allotjada a les 17'20.

A les primeres hores del dia 1 de maig varen entrar al riu Guadalquivir i ja de dia, a les nou del matí, desembarcaren en molls de la Ciutat de Sevilla; Ciutat a on nasqué el gran pintor, conegut universalment Bartomeu Murillo, conegut per tots els campaners per ésser l'autor del quadre del Crist de la Paciència de l'Església Parroquial de Sant Julià de Campos.

Seguidament desfilaren per l'Avinguda de Las Delicias i Pas-seig Cristòfol Colon, i es dirigiren a l'Estació del Nord vorejant el riu i passant pels jardins que l'envoltaven. En aquestes jardins, on hi havia instal·lats hospitals, els soldats del "Batalló de Campos" tenguieren la primera impressió de la cruesa de la guerra, ja que pogueren observar mutilats i soldats convalescents de les ferides de guerra. Els quintos del 37 pujaren als corresponents vagons una mica desil·lusionats ja que esperaven rebre la indumentària militar completa. Desgraciadament haurien de seguir portant els seus calçons de paísà i compartir les flassades amb els veterans. Després de tretze hores de viatge arribaren a Mèrida, eren les 02'30 hores, del dia 2 de maig de 1937. A Plasència els distribuïren menjar, i continuaren fins a Salamanca, on arribaren a les 12 del vespre. Dia 3 de maig, a les quatre de la matinada, el tren es va tornar a posar en marxa i arribaren a Valladolid a les vuit i quart. A Arcos de Jalón la població es va bolcar amb ells, obsequiant-los amb pa acabat de coure, cosa normal ja que en aquelles terres es disposava de molt de blat. Es va donar un fet que va ésser providencial per als soldats dels dos batallons mallorquins; quan el tren tornà a partir de Valladolid, el dia 4 de maig, arribaren a un poble anomenat Ariza (Saragossa) on es varen haver d'aturar perquè el tren de mercaderies que els acompanyava amb el Batalló d'Inca s'havia espallat. Durant

Front de Guadalajara. En el centre el tinent coronell Ricardo Villalba Rubio i a la dreta el comandant Enrique Feliu Sintés

aquesta espera, l'aviació republicana va bombardejar l'Estació de Sigüenza on els dos trens havien d'haver arribat si no hagués estat per l'avaria. L'aviació enemiga havia estat avisada del convoi -deien- pel cap de l'Estació de Sigüenza que tenia una radioemissora. Pensant que el pas del convoi de tropes passaria i s'aturaria un temps a l'Estació, una trentena d'avions republicans bombardejaren de bona manera tota la zona.

Els soldats mallorquins, quan passaren el dia 6 varen poder observar la gran destrossa que havia provocat aquell bombardeig. Aquest mateix dia, arribaren a Jadraque, on es va dissoldre l'agrupació dels dos batallons (el d'Inca i el de Campos). Allà els del Tercer foren allotjats dins pallers. El Tercer Batalló es va integrar a la Divisió Soria 53. El dia 7 de maig es traslladaren a Espinosa de Henares, poble apropiat a primera línia. El Tercer Batalló el dugueren al Front de Guadalajara per rellevar part de les tropes que havien participat durant el mes de març de 1937 a la Batalla de Guadalajara. Aquest atac nacional sobre les línies republicanes del Sector de Guadalajara s'havia duit a terme per aïllar Madrid pel sector nord-est. L'ofensiva va començar el dia 8 de març i va desfer pràcticament les línies republicanes. El Tercer Batalló, el dia 7 de maig de 1937, rellevà un Batalló del Regiment Aragó nº 17 i quedà a Espinosa per fer pràctiques de servei i control a reraguarda. El Batalló passà a formar part de l'Exèrcit del Nord que va comandar primerament el General Emilio Mola Vidal fins el dia 3 de juny de 1937. El Tercer Batalló va pertànyer quasi durant tota la guerra al V Cos d'Exèrcit d'Aragó, comandat per l'heroi de l'Alcázar de Toledo, el General José Moscardó Ituarte, solament entre l'1 de juliol de 1937 i el 22 d'octubre de 1937 formà part de la Segona Brigada de la Divisió 72 i des del 23 d'octubre de 1937 al 3 de novembre del mateix any

en què va ésser anomenada Divisió 74, va pertànyer al VII Cos d'Exèrcit.

Tal vegada el dia més trist de tots, per als soldats llucmajorers del Batalló de Campos, va ésser: un soldat que estava de guàrdia en un pont que creuava l'Henares, es va dormir i va passar per allà el General Moscardó. Quan el va veure, va dir que anassin a rellevar aquell soldat, que fou tancat a l'Estació del tren que servia de calabòs. Tot això va coincidir amb un fet de passar-se una sèrie de soldats a zona republicana. Un vespre, que es va passar una esquadra completa, el capità va cridar al Comandant per donar-li la notícia i el Comandant Feliu va reunir una colla de soldats llucmajorers i els va dir: ¡Vadell de llucmajorers, en faré un enfilo de botifarrons amb voltros!.

El dia 22 de juny de 1937, ben matí, el Tercer Batalló va rellevar el de San Quintín. L'horabaixa, el Comandant Feliu va recórrer les posicions i va retornar al Post de Comandament de Las Tajadas amb tres soldats detinguts. La mateixa nit els feren un Consell de Guerra i dos d'ells, un de Manacor i l'altre de Llucmajor, en Llorenç Lladó Puigserver "Servereta", foren condemnats a mort, l'acusació era que dos d'ells havien volgut convèncer al tercer per passar-se a les línies republicanes. El tercer soldat fou absolut dels càrrecs. Enmig d'una nit de gran pluja, en Llobera, caporal de la infermeria va haver de cercar soldats per conduir-los de la posició de Las Tajadas fins a La Paja, replà on els carros i camions no podien pujar més i que es troba situat entre el poble de Carrascosa de Henares i Las Tajadas, posició on el Tercer tenia les trinxeres. Per això, va anar de barraca en barraca descartant els llucmajorers i manacorins i així evitar-los tan penosa labor. No va passar el mateix amb els soldats que agafaren per formar part de l'escamot d'afusellament, on per desgràcia hi va haver de participar un llucmajorer, que segons les

seves manifestacions havia tirat a l'aire. Els dos afusellats foren recollits pels camillers, un d'ells era també de Llucmajor. Els seus cossos foren traslladats i enterrats a Cogolludo. En Llorenç va donar el rellotge al soldat llucmajorer Antoni Noguera Fullana -amic seu-, i aquest, posteriorment, el va fer arribar a un soldat de Campos que tornava a Mallorca llicenciat, perquè l'entregàs a la seva al.lota. D'aquesta mateixa manera arribaren les seves pertinences als familiars.

A causa dels constants bombardeigs a què estava sotmesa Espinosa de Henares per part de l'Artilleria de l'altre bàndol, i seguint ordres de la Superioritat, el dia 9 de juny de 1937 el Tercer Batalló fou traslladat a una localitat més a reraguarda anomenada Carrascosa de Henares. El dia 26 d'octubre de 1937 arribà des de Mallorca el primer contingent de setanta-dos soldats per cobrir les baixes del Batalló. Durant els mesos que estiguessen al front d'Espinosa i Carrascosa de Henares, la zona guardada pel Batalló de Campos, va estar estabilitzada, solament va ésser interrompida la calma pel foc de contrabateria. Durant els mesos de novembre i desembre, els fusellers del Tercer Batalló continuaren estacionats a les posicions de Carrascosa-Espinosa i el 26 de gener de 1938, després de nou mesos de permanència en el Front de Guadalajara, foren traslladats al Front de Terol. Per participar en aquesta ofensiva, el Tercer Batalló, el dia 26 de gener de 1938, passant per Calatayud i Cella, va arribar el dia 29 a Campillo. El dia 30 de gener va anar a cobrir el punt de resistència número 3, que es deia Hoces Bajas, situat entre Campillo i Albarracín, a la província de Terol, on va rellevar un Batalló de Burgos; en aquesta posició sofriren constants i forts canoneigs de les bateries republicanes, a més dels tiroteigs de la fuselleria. El dia 5 de febrer de 1938 és probablement el pitjor del Tercer Batalló en el Front de Terol, en aquesta data es calà foc accidentalment a la barraca de l'Alferes De Lacy. Quan ho veren els soldats, anaren a apagar-lo, amb la mala fortuna que explotaren les granades de mà que hi havia emmagatzanades. El dia 9 de març de 1938 començà l'ofensiva d'Aragó i el Tercer Batalló es traslladà a la part d'Osca, primerament el dia 16 de març de 1938, passà a descansar en un petit poblet anomenat San Blas i el dia 18 agafaren el tren cap a Calatayud i Saragossa per arribar el 19 a les tres de la matinada a Almodóvar, llavors passaren, pràcticament sense descansar, a ocupar les posicions en el front, on rellevaren una Bandera de la Legión. El segon poble que s'ocupà al front d'Osca va ésser Torralba d'Aragó. L'ocupació tengué lloc durant la nit del dia 24 de març de 1938 i la matina-

da del 25, i ho va dur a terme el Terç de Valvanera. A causa de la forta resistència que es va trobar a Torralba es va demanar la intervenció de l'aviació, l'horabaixa abans s'havia demanat la seva actuació per raó de les poques hores de claror, els avions no pogueren sortir a bombardejar i ho feren el matí del dia 25 de març de 1938, quan el poble estava ocupat i el Tercer Batalló desplegat per les proximitats de Torralba per ocupar un altre poble. Els avions passaren en vol rasant i metrallaren els soldats del Batalló de Campos, causant dos morts. No s'explica com es va produir aquest lamentable fet ja que els panells blancs que es posaven en distinta posició segons les consignes, estaven exposats de forma correcta. Torralba va ésser defensat per tropes de carrabiners, quan volgueren retirar-se al poble de Robres, foren atacades per l'aviació nacional.

Aquest poble i Senes foren ocupats per soldats del Tercer Batalló. A Robres, el Tercer Batalló hi va quedar un vespre i el matí del dia 26 de març tornaren altre vegada a primera línia. Seguidament, es varen ocupar les localitats d'Alcubierre, Lanaja, Pallaruelo de Monnegros, Albatillo, Sena, Villanueva de Sigüenza, fins a arribar al riu Cinca. A les 17 de l'horabaixa del dia 1 d'abril, el Tercer Batalló, juntament amb l'altra unitat que fou la seva companyia a la vora dreta, creuaren el Cinca i s'incorporà a la Divisió en el Castell de Gimnells. El dia 2 d'abril va prosseguir l'avanç amb el Primer Regiment cap al Vèrtex Coscollar. El dia 5 d'abril el Batalló de Campos travessà el Noguera-Ribagorçana i rebassà el Farfanya ocupant un puig on hi havia una fita geodèsica de color blanc que marcava el Vèrtex Mormur. Aquesta fita els semblà que era una bandera blanca que els republicans havien posat per rendir-se, i confiats, anaren a ocupar-lo. Quan ja descendien per l'altra vessant, les bateries republicanes obriren un intens foc que va durar tres hores i va produir baixes entre les forces del Tercer Batalló. D'entre totes elles hi va haver un mort, que va ésser un soldat llucmajorer de la Segona Companyia, Antoni Miralles Mas, que fou enterrat a La Portella. El Tercer Batalló, el dia 6 d'abril de 1938 arribà a les portes de Balaguer, després d'haver conquerit el turó número 294. A la nit del 9 al 10 d'abril de 1938, les forces de la Divisió 54 es preparaven per travessar el riu Segre i establir un cap de pont per a una posterior ofensiva. El Batalló de Campos, el dia 14, Dijous Sant, va repel·lir de les 23 a les 24 hores, un fort atac a la posició del "Mogote de Pedrís", on hi va haver bastants baixes, del dia 15 d'abril de 1938 al 21 de maig, els esdeveniments que es produïren al

Celebració de missa a Carrascosa de Henares

riu Segre es varen limitar a esporàdics tiroteigs i a bombardeigs de l'artilleria.

El dia 26 de maig quedaren en el Cap de Pont de Balaguer. A les 12 hores, els republicans començaren a bombardejar les trinxeres de tot el perímetre defensiu nacional i els ponts que hi havia sobre el riu Segre. A les 18 hores s'arribà al major grau d'investides per part republicana. A les 20 hores s'intensificà l'acció artillera sobre el Batalló de Campos i arribaren a tallar totes les comunicacions, en aquest combat moriren 4 soldats campaners. El 28 de juliol de 1938, i per ordre de la Superioritat, el Tercer Batalló va pujar als camions amb l'objecte d'ésser traslladat al Sector de l'Ebre, zona de gran perill.

Varen prendre marxa cap a Lleida, però a La Portella un enllaç del Regiment va detenir el convoi i els soldats, després de baixar dels camions, varen ésser repartits per pellers del poble. El dia 1 d'agost el Batalló de Campos anà a Corbins. A Corbins va estar a la reserva, encara que va haver d'aguantar diàriament el foc de l'Artilleria republicans que va causar morts i ferits. Els darrers dies de l'existència del petit Cap de Pont, els comandaments republicans ordenaren que una brigada de carrabiners creuàs el riu i reforçàs el perímetre. Entre ells hi havia antics soldats del Batalló de Campos que havien desertat al Front de Guadalajara: els llucmajorers Antoni Martorell Banús, Miquel Brasil Peña i Jaume Jaume Oliver. En Miquel Brasil Peña va morir durant la retirada, ofegat en el riu Segre. El mes de gener de 1939 s'invertiren les tornes i els nacionals, que fins aleshores havien defensat el Cap de Pont, passaren a l'ofensiva. El dia 7 de gener el Tercer Batalló va deixar les trinxeres on havia arribat feia 272 dies. El dia 8 de gener creuaren el riu Corb. El dia 11 de gener s'ordenà al Tercer Batalló conquistar la cota 301 molt ben defensada pels republicans, i

des d'on es dominava el poble de Bellpuig. L'acció es va dur a terme però amb bastants baixes, un dels morts va ésser el Sergent de metralladores, el llucmajorer Miquel Clar Caldés "des Cas Ferrer", d'un tret al pit.

El dia 6 de febrer de 1939 tengueren cinc morts i més de vint ferits de consideració, una de les víctimes va ésser el soldat llucmajorer de la Tercera, en Jaume Salvà Bosch que feia feina de cambrer a l'antic Cafè de Cas Pagés a la Plaça de Lluçmajor.

Des de Prats de Lluçanès la unitat mallorquina va seguir diferents itineraris per Catalunya, i va participar el dia 21 de febrer de 1939, en la desfilada a Barcelona. El dia 25 de febrer va deixar Catalunya i va ésser traslladat a Villarquemade (Terol) on hi va estar fins el dia 12 de març de 1939. Després d'haver recorregut diferents localitats va arribar a Alcohuja, el dia 2 d'abril on va quedar acantonat fins que fou traslladat per ferrocarril a Barcelona per ésser embarcat en el vaixell "Ciudad de Mahón" de tornada a Mallorca. El dia 2 de juliol de 1939 desembarcaren a Palma, on va assistir una missa d'acció de gràcies. Posteriorment va ésser traslladat a Campos en tren.

Acabada la guerra, moria el llucmajorer Joan Salvà Salvà, cornet d'ordres adscrit a la Plana Major del Batalló, d'unes febres que va adquirir estant al Front.

Uns, com és el cas dels morts que un dia partiren amb vaixell de Mallorca, ja no tornaren a la estimada i apreciada Roqueta; altres amb més sort, només foren ferits i es recuperaren.

Després de totes aquestes vivències passades i contades per tants de joves mallorquins, desitjam i esperam que per mai més no s'haguin de relatar fets com aquests que provocaren tant de dolor i de misèria. ♦

Testimonis documentals de la nostra història

Son Verí de Baix,

Sebastià Cardell i Tomàs
Bartomeu Font i Obrador

(IV) Contracte de les pedreres de Son Verí de Baix (1848)

Tal vegada aquest document contractual sigui la fita més antiga de la història incipient de s'Arenal i és remarcable el nombre de trencadors de marès -20- que es poden considerar els primers pobladors de la contrada.

Fins nou anys més tard -l'any 1857- no es produeix aquell interès per part del nostre poble quan ja era qüestió social l'apertura del camí de s'Arenal de Son Sunyer o s'Algar. Hem de tenir en compte que junt al batle constitucional de llavors, Pere Francesc Sbert, era regidor del nostre Consistori Gabriel Salvà de s'Allapassa, propietari de Son Verí de Baix, finca de grans recursos d'arenisques miocèniques.

Més tard, l'any 1862, Gabriel Salvà, propietari de Son Verí, contracta unes pedreres de la seva possessió a Josep Abrines, picapedrer veí de Palma. L'arrendament de sis anys limita el nombre de trencadors a 50. És aquesta l'altra fita important de la història pre-urbana de s'Arenal.

El document que ens ocupa de l'any 1848 té una importància notòria per ser el precedent no solament de les pedreres de Son Verí sinó també de l'originari assentament poblacional dels areners, els noms dels quals, dissortadament, són desconeguts, no obstant la seva voluntariosa gosadia de descobrir riquesa i possibilitats futures.

Seguidament oferim al lector el text documental esmentat.

En la Vila de Llummayor de la Ysla de Mallorca Provincia de las Balears a los vint y nou dias del mes de Setembre de lo año mil vuit cents coranta sis. De-

vant mi el Escrivâ real Notari publich del reyne y testimonis infrascrits, se constituy D. Antonia Ana Salvà, viuda de Francesch Salvà, filla de D. Gabriel y de D. Juana Clar consortes difunts natural y visina de la present vila, y de sa seva libera y espontanea voluntat digué: que per el temps de un año, qui principiara en el dia de vuy, y terminará en igual dia de lo año mil vuitcents coranta set, dona en arrendament á Rafel Mas fill de Gil y de Maria Ana Sastre consortes difunts, natural de esta vila y visi de la Ciutat de Palma, las Pedreras situadas en el Predio Son Verí del terme de esta vila propias de la Señora otorgante, cuyo arrendament verifica baix las condiciones siguientes:

Primera: No podrá el arrendatari tenir mes de vint homos qui treballen en la referida Pedrera.

Segona: Deurá cuydar el arrendatari que ni per la seva part, ni per la de los treballadors en ditas Pedreras, se causi el menor perjudici al conductor del citat predio Son Verí, posant tot el esmero posible para evitarlo.

Tercera: No podra dit arrendatari embaumar ninguna pedrera, ni tampoch colocar picadis ni escarde dins ellas, sens que antes las haje peredadas axi com se acostuma, ni menos permetrer que ningun treballador lo execut baix la pena de pagar tres lliures per cada vegada.

Cuarta y ultima: Per annua merced de este arrendament deurá satisfer el arrendatari á la Señora otorgante, doscentas lliuras mallorquinas en metalich, á saber, cent el dia que se celebrará en esta vila la ultima fira de Sant Miguel en el corrent año, y las restantes cent lliuras, el dia vint y sinch de Juriol proxim vanidor: Mes deura abonar á la matexa Señora, el importe de vint jornals de homo en el temps que se li demanara; y per ultim deura entregarla á un paratje bó y

fora de las expesadas pedreras, coranta dotzenas de mitjans de los que se trabajarán en ellas, ab el ben entes que tindra facultat la propia otorgante de rebrerlas totas ó part de ellas quant li aparexerá, ó dexar de rebrelas, en cuyo ultim cas, dit arrendatari deura satisfacerla el valor de las que no haurá rebudas.

En estos termes formaliza la mencionada D. Antonia Ana Salvà el present arrendament y promet tenerlo per firme y valido en tot temps.

Y el present el antedit Rafel Mas Diu: que lo acepta en totas ses parts y se obliga á cumplir puntualment las condiciones que se li han imposat.

Present igualment Cosme Puigserver fill de Antoni y de Magdalena Moll consortes difunts natural y visi de esta vila enterat del precedent contracte, librement otorga que promet cumplir las obligaciones contretas per el memorat Rafel Mas en todas se sevas parts y dependencias del mateix modo que té promes dit Mas, del qual se constitueix fiador y principal pagador de mancomun y per tot com lo permet la lley Deu, titol primer llibre Deu de la Novissima Recopilacio. Renuncia la lley nou titol dotze Partida quinta, conformantse en se octava del mateix titol y Partida, vol que puegue proceirse contra ell sense observar el orde de escullir los bens, y sense preceir citacio requeriment ni altre diligencia, puegue demanarse al principal ó al otorgante, se integra responsabilidad ó se prorata com millor convenga y ses costas daños y perjudicis, cuya liquidacio defeceix en so jurament del qui sia acrechador rellevantlo de altre prova. Volen los tres otorgants que ses justicias competents ahont sia presentada aquesta escritura los apremien executivamente a cumplirla com oferexan, baix la obligació tots sos respectius bens presents y futurs, mobles é inmuebles ab renuncia de ses lleys y privilegis de son favor. En esta conformitat lo otorgaren y firmaren lo subscrigué Cosme Puigserver, y per D. Antonia Ana Salvà y Rafel Mas qui han expresat no saber escriurer, lo verifica un de los testimonis al efecte requirits qui lo foren Jaume Barceló y Sebastia Nadal visins de aquesta vila; de tot lo qual y de conaxer á dits contrayents don fe; com igualment de haverlos advertit la obligació de haver de presentar en la oficina de registre de hipotecas del Partit de Palma dins el termini de un mes, copia autorizada de este contracte para la correspondent toma de raho, sens cuyo requisit sera nulo al tenor de lo previngut en las reals ordes vigents. Cosma Puigserve, Jaime Blanch (rubricat). Devant de mi Barmeu Salvà y Pons Not. (rubricat). ♦

Sa penya d'es falcó

- A la taula rodona sobre l'autopista va quedar de manifest que els foravilers i el batle no són justament amics corals. El representant de la Unió de Pagesos va disparar amb cartutxos de dotze quan va acusar al batle de no voler saber res dels seus problemes i de no atendre les consultes o escoltar els suggeriments dels ciutadans. "S'ha de demanar hora i sempre està ocupat", va assegurar i així es va sumar a les crítiques de molts llucmajorers sobre les dificultats que troben per tal d'arribar al principal despatx de la Casa de la Vila.

***

- S'òliba, que sap tot allò de la "casa gran" diu que l'autopista, ni pruna. Dins el PP s'ha fet una crida a l'ordre i al mutisme sobre aquest tema. No diuen res, amb l'objectiu d'evitar protestes populars i ciutadanes i així fins al darrer moment no diran per on passarà el traçat definitiu de l'autopista Palma-Manacor.

Al batle de Campos li estiraren les orelles per defensar els interessos del seu poble, aprovant una moció en contra de l'autopista. Els altres batles del PP prengueren llum de na Pintora i no obren la boca.

***

- Durant el darrer mes, el camp municipal d'esports ha estat escenari de fases finals de diferents competicions esportives escolars i de les entregues de premis i de trofeus. Els participants en una d'aquestes protocolàries manifestacions varen quedar gratament sorpresos per la senzillesa i l'aspecte que ofería la imatge de la responsable municipal de Cultura, fins al punt que un directiu (no llucmajorer, naturalment) va estar a punt d'entregar-li una copa, convençut que era una de les esportistes guardonades.

***

- El mussolet està convençut que algun comerciant de llepolies paga els impostos municipals amb espècies, concretament amb una bossa de xiclets. Primer va ser Rabasco, després d'afaitar-se barba i mostatxos, el qual passava les sessions plenàries rosegant. Ara la moda s'ha extès a gran part dels membres de l'equip de govern. Tanta sort que les intervencions estan quasi matemàticament programades. Si no fos així més d'un regidor tendria problemes d'ocupació de boca per afrontar una rèplica inesperada.

***

Ginard desvió fondos del Club Náutico de s'Estanyol a una cuenta particular

Según la acusación particular el presidente del puerto cubrió sus números rojos.

Així s'encapçala una notícia del periodista Miquel Bauçà a l'Última Hora de dia 31 de maig on entre altres coses diu:

- "Els xecs que havien de servir per pagar els **honoraris complementaris** de l'enginyer Sr. Collado foren ingressats a un compte del Sr. Ginard".

- El compte de B.B.V. on el Sr. Collado declarà al jutge que s'hi havien ingressat part dels doblers cobrats, no existeix.

En opinió de l'advocat dels denunciants Sr. José Manuel Puignaire.

- "L'assumepte s'agrava no només per haver actuat el Sr. Collado en forma d'encobriment de l'apropiació indeguda realitzada pel Sr. Ginard, sino perquè els ingressos dels xecs serviren per cobrir descoberts del pròpi compte del Sr. Ginard".

Davant aquestes afirmacions l'opinió dels socis del club són diferents, però fins i tot entre els que són partidaris de l'ampliació, han sorgit els dubtes referents a la manera d'actuar del President i esperen un desmentit que rebaati aquestes declaracions que tant perjudiquen la seva honorabilitat.

***

Les discrepàncies entre els membres del comitè del PSOE local, on la majoria no estaven d'acord amb l'actuació del Secretari, Sr. Joan Monserrat, han forçat la seva dimissió com a tal.

El canvi de la Secretaria local pel de representant de Mallorca al Congrés Nacional del partit és un canvi que almanco li permetria viatjar.

El que no se sap, és si allà votarà el que creu la majoria dels que representa o ho farà "a consciència".

***

Restaurant

Gran Via

Noces - Banquets - Comunion
i Bateigs

Informació: Tel. 66 03 17- LLUCMAJOR

Esports

Basquet - Club Joventut Lluçmajor

Junior Masculí

Entrenats per Joan Oliver

Guillem Oliver

Foto: C. Julià

Des d'un principi de la temporada l'equip se va compondre de nou jugadors i va ser un equip compacte i disciplinat, així com també va demostrar moltes ganes de fer-ho bé i li feren. A més de mitjan temporada tengueren tres baixes que, per diferents circumstàncies, ja foren definitives, eren els jugadors Lluís Salvà, Miquel Garau i Juanjo Tobarías, els que quedaren: José García, Xisco Tomàs, Pere Nadal, Esteve Moragues, Jaume Cantallops i Joan Nadal, de manera que varen ser reforçats amb quatre cadets: Xisco Vidal, Carlos Blanquer, J.F. Delgado i Pau Medina. El Delegat Rubí.

Una molt bona lliga

Fins a quedar en primer lloc del grup B-2 se succeïren els partits amb resultats positius, fruit de l'esforç i dedicació.

Amb altres cinc equips jugaren la fase d'ascens del jugar al grup A; no va poder ser i quedaren 4rt.

L'entrenador

En Joan Oliver fou jugador de s'Arenal i després entrenador. Quan va passar al Club de Lluçmajor ho va fer com a entrenador de l'equip Juvenil Masculí i ho va ser dos anys i un del Sub-22. Després d'una temporada d'inactivitat recomençà entrenant els minis.

Ell hauria volgut continuar entrenant els mateixos jugadors a cada una de les categories que anirien travessant així com avançarien amb l'edat, fins a juvenils, punt on se veuria realment la feina feta d'anys enrera. No va poder veure realitzada aquesta il·lusió, ja que com sempre, per falta d'entrenadors se va adaptar a les necessitats del Club i va passar a altres equips.

Aquesta temporada, treballant amb els jugadors esmentats ha tengut una de les temporades més satisfactòries. Per començar va exposar les seves teories als futurs jugadors, els quals hi estaren d'acord i començaren a treballar força amb gran il·lusió i procurant no fallar als entrenaments perquè això els restava possibilitats de jugar el par-

tit del dissabte.

Un acabament deslluït

L'entrenador no deixa d'alabar la total entrega del jugadors fins a la fase d'ascens en la qual, ja se relaxaren massa, alguns no pogueren venir a alguns partits, això va fer que n'acabarem qualcun amb sols quatre jugadors i així quedaren en quarta posició i perderen la possibilitat d'ascendir al grup A.

Un balanç positiu

No obstant, el balanç que se'n fa és molt positiu, ja que els jugadors han absorbit les idees que l'entrenador els ha volgut inculcar i s'ha demostrat que alguns poden ser de gran vàlua per jugar a molts dels equips mallorquins. Els joves s'han trobat en l'edat de fer una transformació del seu joc, el qual s'ha beneficiat de forma molt positiva.

El desig hauria estat de continuar un mes més els entrenaments perquè l'estiu és massa llarg i a l'octubre costa molt de posar un altre cop el cos en forma. Quatre mesos és un període massa llarg i si el físic s'abandona és molt mal de recuperar.

Esperam que de la reunió directiva-entrenadors en surtin idees bones per a la bona organització i continuació del club. ♦

El Grup d'Iniciació al Bàsquet, Campió de Mallorca

El Grup d'Iniciació del Club de Bàsquet Joventut Lluçmajor ha fet campió de Mallorca.

Les ganes i la il·lusió amb què començaren la temporada no podien haver donat uns resultats millors. Aquest any ha estat el primer que el Club s'ha encarregat de l'escoleta i d'aquesta categoria es feren dos equips, que quedaren primer i segon de zona. Per a jugar les finals es va fer un sol grup. Els partits definitius varen ser dia 24 de maig, enguany a Lluçmajor, i les finals foren molt igualades. El darrer partit contra Colònia Pollença va ser molt emocionant, perquè després d'anar sempre, els de Lluçmajor, per davant el marcador, a la tercera part començaren els nervis i la pilota no volia entrar de cap de les maneres. Al final quedaren 31 a 29 i l'alegria va ser total.

Ànims i endavant! ♦

34

PAGA DE CENT MIL PESSETES

Paula Taberner Mulet ha estat agraciada amb la paga de 100.000 pta. que mensualment "Sa Nostra, Caixa de Balears" sorteja entre totes les persones que cobren la pensió a través d'aquesta entitat.

A la foto, la veim amb en Llorenç Clar, Delegat de l'oficinade "SA NOSTRA", a Lluçmajor.

Enhorabona!

"SA NOS TRA"

CAIXA DE BALEARS

Les Classificacions de les curses d'Eivissa:

CLUB COLUMBÒFIL
LLUCMAJOR

Joan Jaume
Fotos: Bartomeu Garau

I. 04-02-97

- 1.- Bernat Bonet
- 2.- Joan A. Agullo
- 3.- Joan Jaume

II. 08-02-97

- 1.- Joan Janer
- 2.- Francisco Rosselló
- 3.- Julià Monserrat

III. 16-02-97

- 1.- Francisco Rosselló
- 2.- Jeroni Tomàs
- 3.- Julià Monserrat

IV. 22-02-97

- 1.- Joan A. Agullo
- 2.- Joan Janer
- 3.- Bartomeu Barceló

V. 01-03-97

- 1.- Gil Garau
- 2.- Joan Janer
- 3.- Joan A. Agullo

VI. 08-03-97

- 1.- Joan Janer
- 2.- Jaume Amengual
- 3.- Joaquín Iglesias

VII. 22-03-97

- 1.- Tomeu Barceló
- 2.- Joan A. Agullo
- 3.- Joan Janer

Classificació General d'Eivissa:

- 1.- Julià Monserrat
- 2.- Joan A. Agullo
- 3.- Joan Janer

LES CLASSIFICACIONS DE LES CURSES DE VELOCITAT

Calp: 01-03-97

- 1.- Antoni Oliver 171.701-96 f
- Parda 1.290'6mxm
- 2.- Gil Garau 196.829-96
- m Blau 1.290'6mxm
- 3.- Llorenç Socias 24.743-95
- m Pardo 1.285mxm
- 4.- Joan Jaume 196.324-96 f
- Roja 1.284mxm

Calp: 08-03-97

- 1.- Antoni Oliver 196.259-96 f
- Parda 944mxm
- 2.- Julià Monserrat 197.922-96
- m Broce930mxm
- 3.- Joan A. Agullo 25.749-95 f
- Parda 924mxm
- 4.- Joan A. Agullo 51.283-93 f
- Blava 914mxm

Calp: 22-03-97

Trofeu Indústries SEMAR S.A. a Julià Monserrat

1.- Tomeu Barceló 196.945-96	f Blava 536mxm
m Ros 1.117mxm	3.- Llorenç Tomàs i Sastre 24.753-95
2.- Francisco Rosselló 196.728-96	f Parda 465mxm
f Parda 1.087mxm	4.- Julià Monserrat 170.418-96
3.- Llorenç Socias 197.580-96	m Blau 347mxm
m Pardo 1.085mxm	
4.- Joaquim Janer 196.648-96	
m Gris 1.084mxm	

Calp: 19-04-97

- 1.- Joan Janer i Andreu 197.455-96
- m Pardo 1.175mxm
- 2.- Gil Garau i Mestre 196.837-96
- f Parda 1.168mxm
- 3.- Julià Monserrat i Rafal 196.657-96
- m Pardo 1.150mxm
- 4.- Joaquim Janer i Julià 197.942-96
- m Pardo 1.148mxm

Ordal: 12-04-97

- 1.- Llorenç Tomàs i Sastre 24.766-95
- f Parda 759mxm
- 2.- Col.legi Públic Son Verí 25.801-95

Oriola: 15-03-97

- 1.- Llorenç Tomàs Sastre 24.793-95
- m Pardo 1.099mxm
- 2.- Llorenç Tomàs Sastre 24.788-95
- m Pardo 1.096mxm
- 3.- Col.legi Públic Son Verí 198.095-96
- m Cendros 1.093mxm
- 4.- Joan Janer 24.739-95 f
- Bronce 1.091mxm

Oriola: 05-04-97

- 1.- Llorenç Tomàs i Sastre 197.364-96
- f Grisa 1.051mxm
- 2.- Llorenç Tomàs i Sastre 197.349-96
- m Pardo 974mxm
- 3.- Miquel Munar 196.577-96
- m Pardo 964mxm

Trofeu Seguretat ALUMSA-Jaume Maimó, a Llorenç Socias

4.- Joan Agullo 33.708-94 f
Blava 955mxm

Cervera: 03-05-96

1.- Llorenç Tomàs i Sastre
2.- Llorenç Tomàs i Sastre
3.- Llorenç Tomàs i Sastre
4.- Julià Monserrat i Rafal

LES CLASSIFICACIONS DE LES CURSES DE FONS

Madrid: Trofeu Memorial Miquel Mulet

26-03-97

Joan Janer i Andreu 197.473-96
m Pardo

Baza: 05-04-97

1.- Col·legi Públic Son Verí 198.090-96
f Blava 989mxm
2.- Llorenç Tomàs i Sastre 197.321-96
m Blau 976mxm
3.- Llorenç Tomàs i Sastre 37.952-95
f Parda 975mxm
4.- Llorenç Tomàs i Sastre 197.372-96
m Bronze 952mxm
5.- Llorenç Socías i Garau 24.507-95
m Pardo 929mxm
6.- Bartomeu Barceló Taberner
196.915-96 f Parda
655mxm

Baza: 25-04-97

1.- Llorenç Tomàs i Sastre 37.952-95
f Rodada 1.354mxm
2.- Julià Monserrat i Rafal 198.016-96
f Blava 1.340mxm
3.- Llorenç Tomàs i Sastre 197.349-96
m Pardo 1.312mxm
4.- Llorenç Socías i Garau 19.663-95
m Blau 1.271mxm
5.- Col·legi Públic Son Verí 197.880-96
m Blau 1.004mxm
6.- Llorenç Socías i Garau 24.531-95
f Blava 941mxm

LES CLASSIFICACIONS DE LES CURSES DE GRAN FONS

Puertollano: 23-04-97

1.- Col·legi Públic Son Verí 197.885-96
m Blau 1.106mxm
2.- Llorenç Tomàs i Sastre 24.788-95
m Pardo 640mxm
3.- Tomeu Garau i Mestre 25.446-95
f Parda 304mxm
4.- Julià Monserrat i Rafal 197.985-96
f Bronze 246mxm

Cabeza de Buey: 10-05-97

1.- Julià Monserrat i Rafal

TROFEU PRESIDENT HONORIFIC "SEBASTIA MAS"

Joan Janer i Andreu
ANELLA D'OR
Antoni Oliver i Garau
ANELLA D'ARGENT
Gil Garau i Mestre
CLASSIFICACIO SEGRETAT (TROFEU ALUMSA I J.MAIMO)

1.- Llorenç Socías i Garau
2.- Llorenç Tomàs i Sastre
3.- Joan A. Agullo
CLASSIFICACIO DESIGNATS

1.- Julià Monserrat i Rafal
2.- Joan Janer i Andreu
CLASSIFICACIO REGULARITAT

22.- Salvador Paniza
21.- Bartomeu Garau i Mestre
20.- Francisco Roig
19.- Joaquin Iglesias
18.- Germans Ballester
17.- Jeroni Tomàs i Sastre
16.- Francisco Rosselló i Ramis
15.- Llorenç Tomàs i Pons
14.- Bernat Bonet i Escalas
13.- Jaume Amengual i Corro
12.- Miquel Munar
11.- Joan Jaume i Sastre
10.- Antoni Oliver i Garau

09.- Gil Garau i Mestre
08.- Joaquim Janer i Julià
07.- Bartomeu Barceló i Taberner
06.- Col·legi P. Son Verí
05.- Joan A. Agullo
04.- Llorenç Socías i Garau
03.- Llorenç Tomàs i Sastre
02.- Joan Janer i Andreu
01.- Julià Monserrat i Rafal

SEGON TROFEU CIUTAT DE LLUCMAJOR

Patrocina El Consell Insular de Mallorca i l'Ajuntament de Lluçmajor

2.- Joan Janer i Andreu 197.473-96
m Pardo

1.- Domingo Fontirroig i Perelló
42.725-93 f Parda ♦

ELEGIR ES DIFICIL EQUIVOCAR-SE IMPOSSIBLE

**PUNTO 60 SX 3P
AHORA 1.366.000 PTS.**

- Radiocete con frontal extralible
- Antirrobo electrónico
- Elevalunas eléctricos
- Cierre centralizado

**PUNTO TEAM
1.200.000 PTS.**

- Llantas de aleación ligera
- Alerón trasero con tercer luz de freno
- Faldones laterales
- Antirrobo electrónico

FIAT PUNTO. LA RESPUESTA. FIAT

PVP IVA, transporte, imp. de matriculación y descuento promocional incluidos. Válido hasta fin de mes. No acumulable a otros en vigor.

TALLERS CAÑELLAS - ROTGER

C/. Hispanitat, 19 - Tel. 66 06 47 (Lluçmajor)

Entre noltros

Naixements

- Miquel-Angel Mut Santana, fill d'Ignasi i Sandra, nasqué el 3-5-97.
- Antonio Buron Benítez, fill d'Antoni i Petra, nasqué el 2-5-97.
- Angel-Javier Abinareta Fuentes, fill de Diego i Rosa, nasqué el 7-5-97.
- Paula Mulet González, filla de Pau i Ana Isabel, nasqué el 13-5-97.
- Alberto Dueñas Galindo, fill de Carlos-Luís i M. Amparo, nasqué el 20-5-97.
- Marta Caimari Mas, filla de Fernando i Catalina, nasqué el 22-5-97.

Matrimonis

- Jaime Ribas Morey - Francisca Monserrat Bennàssar, es casaren el 8-2-97 a l'església Nostra Sra. de Gràcia.
- Antonio Genovart i Ferriol - M. Magdalena Alomar i Vanrell, es casaren el 5-4-97 a l'església Nostra Sra. de Gràcia.
- Joan Vadell i Llaneras - Maria Esperança Rosselló Soler, es casaren el 19-4-97 a l'església de Sant Bonaventura.
- Bernat Carmona i Camps - Margalida Gelabert i Mena, es casaren el 26-4-97 a l'església de Sant Bonaventura.
- Joan Francisco Sastre i Escandell - Susana-Vanesa Borràs i Leyva, es casaren el 22-3-97 a la Parròquia de Sant Miquel.
- Ginés Gàlvez i Vera - Antònia Ballester i Cardell, es casaren el 20-4-97 a l'església Nostra Sra. de Gràcia.
- Jaume Gelabert i Mut - Esperança Catalina Mut i Manresa, es casaren el 6-4-97 a l'església de Sant Bonaventura.
- José-Enrique Contreras i Oliver - M. José Navarro i Hernández, es casaren el 3-5-97 a l'església Nostra Sra. de Gràcia.

Defuncions

- Annemarie Michaelis, morí el 1-5-97 als 77 anys.
- Catalina Garau i Tomàs, morí el 5-5-97 als 85 anys.

- Joana Garcias Puigserver, morí el 6-5-97 als 89 anys.
- Antoni Tomàs Julià, morí el 7-5-97 als 87 anys.
- Josefa Pérez García, morí el 7-5-97 als 85 anys.
- Abilio Calderon Alonso, morí el 7-5-97 als 75 anys.
- Hans-Jakob Küppers, morí el 18-5-97 als 61 anys.
- Esperança Pascual Cardell, morí el 22-5-97 als 84 anys.
- Antònia Palou Ferrer, morí el 31-5-97 als 78 anys. ♦

FABRICA DE JOIERIA GARAU

(Ca'n Caieta)

Fabricant Illes Balears 030

Només es fabrica amb or de primera llei (18 K)

C/. Born, 29 - Tel. 66 04 03 - LLUCMAJOR

Passatemps

Sopa de lletres

13 Possessions del terme de Lluçmajor

I L H V E X S A L I S A T A L Y D Z X G A D
 L L A Z C A S H E R E U V G D A A T O N X E
 J Q S O S A A A J A S T E M A C U L L I C Z
 E S T G S S B S H E D R L R A L I H Y A N X
 R E A R I S X E O F P J E J U E A S I T S I
 A B E I R A O S B G A U T G A A N I T E A M
 E O A C O P G A L L G H U S I R J S R M G N
 B T H I T A A T I O I C S A C V G A R M U F
 E H C L L L H O N T S I F S O T R T L A I S
 I S M D O L T N S B N E I S V F M X A I L A
 C V E Q I A O M U R P C M I S A R U C N A C
 M N O M B S O N E I X I D A A S N A N A R P
 T I S A U C O V O T I F C P E M A T F A O A

Solució del mes passat

- Ventricle	- Còlon
- Fetge	- Estòmac
- Intestí	- Llengua
- Pàncreas	- Recte

Pes forat d'es moix

Tots els ajuntaments i entitats governamentals posen un especial interès per assistir als actes de la Tercera Edat i, fins i tot, es preocupen a donar-los regals, medalles i plaques, i que la foto surti als mitjans de comunicació (són vots).

Només alguns es preocupen per fer-los la vida al carrer un poc menys difícil.

Mentre els polítics s'omplen la boca de bones intencions (llevar barreres arquitectòniques), permeten que les voravies dels carrers siguin llocs sistemàtics i/o permanents, d'aparcament i magatzem, en detriment dels que els ve just caminar per la vorera amb l'ajuda del gaiato o recolzant-se a la paret. ♦

38

Restaurant

"AL SEU GUST"

CHEF:
PED MARTÍNEZ

LOCAL CLIMATITZAT

MENÚS DIARIS

TANCAT EL DIMARTS

C/. NICOLAU TABERNER, CANTONADA
PASSEIG JAUME III. TEL. 12 03 12

TALLERS MARINA

AGENT OFICIAL PEUGEOT

PEUGEOT

Partner

Expert

ELS NOSTRES VEHICLES INDUSTRIALS VOS OFEREIXEN ROBUSTESA,

FIABILITAT, COMODITAT, SEGURETAT I MANEJABILITAT

C/. MARINA, 104 - TEL. 66 05 21

EXPOSICIÓ I VENDA: C/. MARINA S/N. - LLUCMAJOR

SYP

SERVEI I PREU

ARA QUE VE L'ESTIU MENJAU FRUITA DEL TEMPS

Agraïm la vostra visita

LA MILLOR BOTIGA DE CADA DIA

C/. Nicolau Taberner, 39 - Tels. 12 06 97 - 12 06 98

39

CENTRE D'ESPECIALITATS MÈDIQUES

Medicina General (Igualatori)
Pediatría
Ginecologia i Obstetrícia
Cardiologia i Aparell Respiratori
Otorrinolaringologia
Aparell Digestiu
Anàlisis Clíniques
Cirurgia General
Neurocirurgia
Cirurgia Plàstica i Reparadora
Nutrició i Dietètica
Dermatologia
A.T.S.

Clínica Dental
Ortodòncia
Implantologia
Psiquiatria
Psicologia
Traumatologia i Cirurgia Ortopèdica
Reumatologia
Ortopèdia
Rehabilitació i Fisioteràpia
Atenció primària per a deportistes
Oftalmologia
R.X. Radiologia ...

ASSEGURANCES: AXA - ADESLAS - AGRUPACIÓ MUTUA - ASISA - IMECO - MEDIFIATC
MEDYTEC - NOVOMEDIC - ONCE - PREVIASA - SANITAS - CAJA SALUD - VITALICI - L'ALIANÇA

Plaça d'Espanya, 56 - Tel. i Fax: 12 00 64 (Llucmajor)

SEAT

Rubí Automòviles Llucmajor, S.L.

Ctra. Arenal s/n - Tel. 66 02 34 - 66 16 18

*La Seat Inca
representa la
fòrmula
mixta ideal
de vehicle
comercial i
de turisme,
especialment
en la seva
versió
Kombi Plus*

SEAT INCA KOMBI Y KOMBI PLUS

AUTO - ELECTRIC
Barcelon

S.L.

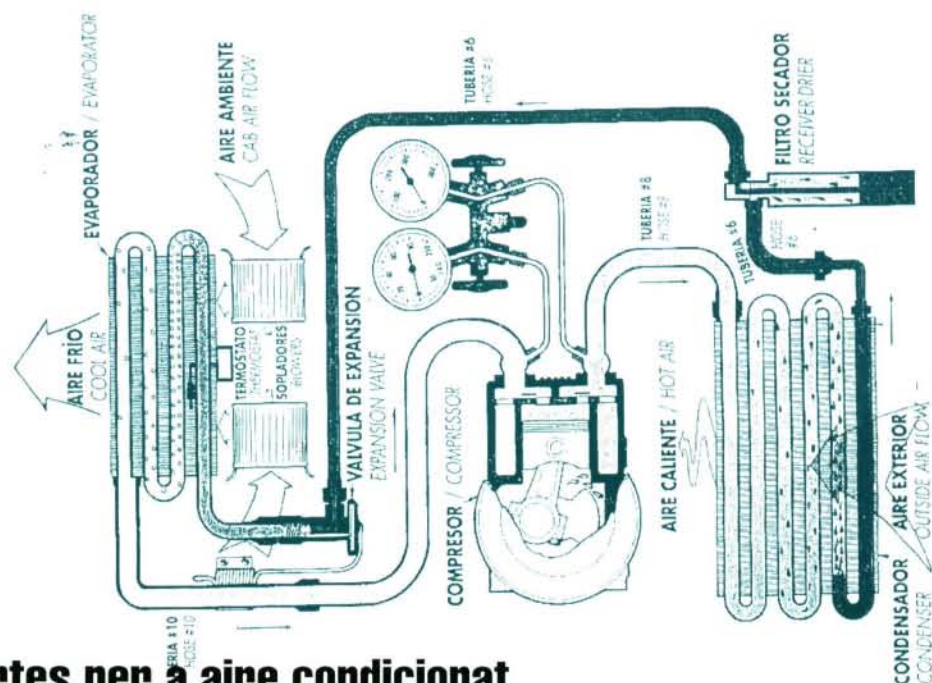
AlliedSignal
AUTOMOTIVE

Bendix®

Ronda Ponent, 26 - Tel. 66 01 70

ESQUEMA AIRE A.

Tenim ofertes per a aire condicionat.